

Jöjjetek, és szálljunk perbe!
– mondja az Úr.
Ha vétkeitek olyanok is,
mint a skarlát,
fehérek lesznek, mint a hó;
ha vörösek is, mint a bíbor,
olyanok lesznek, mint a
gyapjú.

Iz 1,18

Új Ember

KATOLIKUS HETILAP

ferenc
300

LXXXII. évf. 18. (4052.)
2026. május 3.
Ára 475 Ft

Fotó: Lambert Attila

Töretlen a hitben

Balogh Margit történész Mindszenty József bíborosról

8–9. oldal

A választások után – Székely János
püspök gondolatai 5. oldal

Kölcsönteső a nagycsaládban
13–14. oldal

Köszöntjük az édesanyákat!
– Szabó Magda írásával 21. oldal

Fotó: Forrepan/Hunyady József

„Pásztorként nem lehetek a háború pártján”

A repülőúton Róma felé XIV. Leó pápa megerősíti, hogy első küldetése az evangélium hirdetése. Megemlékezik az Iránban és Libanonban zajló háború áldozatául esett gyermekekről. A migránsokkal kapcsolatban felteszi a kérdést: „Mit tesz a világ északi része a világ déli része érdekében?”, és szót emel az ellen, hogy az emberekkel rosszabbul bánjanak, mint az állatokkal.

Az azonos nemű párokkal kapcsolatban megerősíti, hogy a Szentszék nem ért egyet azzal, hogy Németországban formális áldás mellett döntöttek, ugyanakkor Ferenc pápával együtt hangsúlyozza a „mindenki, mindenki, mindenki” befogadásának elvét.

Az alábbiakban közzétesszük XIV. Leó pápának a Rómába tartó repülőúton tartott sajtótájékoztatójának fordítását, mely a Vatican News olasz hírportálon megjelent szövegből készült; a későbbiekben a teljes sajtótájékoztató fordítását is közzétesszük, mely a Szentszék által közzétett hivatalos szövegből készül.

„Jó napot kívánok mindenkinek, remélem, jól vannak, és készen állnak egy újabb utazásra. Már feltöltött akkumulátorokkal!” XIV. Leó pápa befejezte hosszú afrikai apostoli útját, és a Malabóból – az Egyenlítői-Guineában tett látogatás utolsó állomásáról – Rómába tartó repülőúton öt újságíró kérdéseire válaszolt, akik azt a mintegy hetven újságíró képviselték, akik elkísérték őt a nemzetközi útra. A háború, az Egyesült Államok és Irán közötti tárgyalások, a migráció kérdése, a halálbüntetés és az azonos nemű párok megáldása szerepeltek azok között a témák között, amelyeket a pápa az interjú során érintett. Az interjú előtt Leó pápa az Afrikában átélt tapasztalatával kapcsolatos gondolatait osztotta meg.

XIV. Leó pápa: – Amikor utazom, saját magam nevében beszélek, ma azonban mint pápa, Róma püspöke vagyok itt, s ez mindegyiknek lelképásztori, apostoli út, melynek az a célja, hogy találkozzam Isten népével, kísérem és megismerjem Isten népét. Sok esetben az embereket inkább a politikai kérdések érdeklik: „Mit mond a pápa erről vagy arról a kérdéstről? Miért nem ítéli el egyik vagy másik ország kormányát?” Nyilvánvalóan sok mindenről lehetne beszélni. Beszéltem az igazságosságról, és ott vannak témák. De nem ez az első szó: az utat mindenekelőtt úgy kell értelmezni, mint az evangélium hirdetésének, Jézus Krisztus üzenete hirdetésének szándékát. Ez pedig egy módja annak, hogy közel kerüljünk a néphez a maga örömeiben, hitének mélységében, de szenvedésében is. Ott természetesen sokszor

szükséges megjegyzéseket tenni, vagy keresni a módját annak, miként lehet magát a népet bátorítani arra, hogy felelősséget vállaljon saját

életéért. Fontos az államfőkkel is beszélni, hogy bátorítsunk a szemléletváltásra vagy a nagyobb nyitottságra a nép javának átgondolására, és lehetőség olyan kérdések felvetésére is, mint egy ország javainak az elosztása. A megbeszélések során egy kicsit mindennel foglalkoztunk, de mindenekelőtt az volt a fontos, hogy lássuk a népet, találkozzunk ezzel a nagyon lelkes néppel.

Nagyon elégedett vagyok az egész úttal, de az, hogy együtt élhettem, kísérve együtt járhattam Egyenlítői-Guinea népével, valóban áldás volt, még az esővel együtt is... Ők örültek a minapi esőnek, de mindenekelőtt annak a jelnek, hogy megoszthatják az egyetemes Egyházzal mindazt, amit hitünkben ünneplünk.

Ignazio Ingrao (Tg1): Szentatya, köszönjük ezt az utazást, amely gazdag volt találkozásokban, történetekben és arcokban. A kameruni Bamendában tartott béketalálkozáson egy feje tetejére állt világot írt le, ahol féltő, hogy egy maroknyi zsarnok elpusztítja a bolygót. Azt mondta, a békét nem kitalálni kell, hanem befogadni. Az iráni konfliktussal kapcsolatos tárgyalások káoszba fulladtak, súlyos következményekkel a világgazdaságra. Ön rendszerváltást szeretne-e Iránban, tekintve, hogy a civil társadalom és a diákok is az utcára vonultak az elmúlt hónapokban, miközben a világban aggodalom tapasztalható az atomfegyverkezési verseny miatt? Milyen felhívást intéz az Egyesült Államokhoz, Iránhoz és Izraelhez, hogy kilépjenek a patthelyzetből és megállítsák az eszkalációt? A NATO-nak és Európának nagyobb szerepet kellene vállalnia?

XIV. Leó pápa: – Szeretném azzal kezdeni, hogy új magatartásformát és kultúrát kell előmozdítani a béke érdekében. Sokszor, amikor bizonyos helyzeteket felmérünk, azonnali válaszként az merül fel, hogy erőszakkal kell beavatkozni, háborúval, támadással. Azt láttuk, hogy sok ártatlan ember halt meg. Nemrég láttam néhány család levelét, akiknek gyermekei a támadás első napján haltak meg. Ők arról számolnak be, hogy immár elveszítették fiaikat, lányukat, azokat a gyermekeket, akik abban a támadásban haltak meg. A kérdés nem az, hogy változik-e a rezsim vagy sem, hanem az, hogyan lehet előmozdítani azokat az értékeket, amelyekben hiszünk, anélkül, hogy ennyi ártatlan ember halálát okoznánk. Az iráni helyzet nyilvánvalóan nagyon összetett. Maguk a tárgyalások is úgy zajlanak, hogy egyik nap Irán mond igent, az Egyesült Államok nemet, azután pedig épp fordítva, és nem tudjuk, merre tartunk. Kialakult ez a kaotikus helyzet, amely kritikus a világgazdaság számára, közben pedig Iránban ártatlan emberek tömegei szenvednek a háború következményeitől. Ami pedig a rezsimváltás kérdését illeti: nem világos, melyik rezsimről beszélünk, az Izrael és az Egyesült Államok elleni támadásainak első napjai után. Inkább a békét célzó párbeszéd folytatására szeretnék bátorítani, hogy a felek mindent tegyenek meg a béke előmozdítására, a háború fenyegetésének elhárítására, és hogy tartsák tiszteletben a nemzetközi jogot. Nagyon fontos, hogy az ártatlanok védelmet élvezzenek, ez ugyanis több helyen nem történt meg.

Magamnál tartok egy fényképet egy muszlim kislányról, aki libanoni látogatásom során ott állt egy táblával, amelyen ez állt: „Isten hozott, Leó pápa”, majd a háború ezen utolsó szakaszában megölték. Sok emberi helyzet van, s úgy gondolom, hogy képesnek kell lennünk ilyen módon gondolkodni. Egyházként – ismét mondom –, pásztorként nem lehetek a háború pártján. És mindenkit arra szeretnék bátorítani, hogy tegyen erőfeszítéseket olyan válaszok keresésére, amelyek a béke kultúrájából fakadnak, nem pedig a gyűlöletből és a megosztottságból.

Eva Fernández (Radio Cope): Egy olyan földrészt hagyunk magunk mögött, ahol sok ember vágyik arra, álmodik arról, hogy Európába utazzon. Következő útja Spanyolországba vezet, ahol a migráció kérdése – különösen a Kanári-szigeteken – kiemelt jelentőségű. Ön jól tudja, hogy Spanyolországban a migráció témája erős vitát és megosztottságot vált ki, és még a katolikusok között sincs egységes álláspont. Mit mondhatunk a spanyoloknak, különösen a katolikusoknak a bevándorlásról? És ha megengedi: a következő út Spanyol-

országba vezet, de tudjuk, hogy szeretne Peruba, talán Argentínába és Uruguayba is ellátogatni, de vajon szeretné-e felkeresni a Guadalupei Szűzanyát is?

XIV. Leó pápa: – A migráció kérdése nagyon összetett, és sok országot érint, nem csak Spanyolországot, nem csak Európát vagy az Egyesült Államokat: ez világjelenség! Ezért a válaszom egy kérdéssel kezdődik: mit tesz a világ északi része a déli világ, illetve azon országok megsegítése érdekében, ahol a fiatalok ma nem találnak jövőt, s ezért azt az álmodélményt, hogy észak felé indulnak? Mindenki észak felé szeretne menni, de sokszor az északi világ nem tud választ adni arra, hogyan kínálhatna számukra lehetőségeket. Sokan szenvednek... Az emberkereskedelem, a „trafficking” jelensége szintén része a migrációnak. Személy szerint úgy vélem, hogy egy államnak joga van szabályokat felállítani a határain. Nem azt mondom, hogy mindenkinek mindenféle rend nélkül be kellene lépnie, ami olykor az érkezési helyeken még igazságtalanabb helyzeteket terem, mint amilyeneket maguk mögött hagytak. Ugyanakkor felteszem a kérdést: mit teszünk a gazdagabb országokban annak érdekében, hogy megváltoztassuk a helyzetet a szegényebb országokban? Miért ne törekedhetnénk – akár állami segítséggel, akár a nagy, gazdag vállalatok és multinacionális cégek befektetéseivel – arra, hogy megváltoztassuk a helyzetet olyan országokban, mint amilyeneket ezen az úton meglátogattunk? Afrikát sokan olyan helynek tekintik, ahová el lehet menni ásványkincseket kitermelni, és amelynek gazdagságát mások, más országok gazdagítására felhasználják. Talán világszinten többet kellene tennünk a nagyobb igazságosság, az egyenlőség és ezen afrikai országok fejlődésének előmozdítása érdekében, hogy ne legyenek rákényszerítve arra, hogy más országokba – például Spanyolországba – vándoroljanak. És a másik pont, amelyet szeretnék hangsúlyozni: mindenképpen emberi lényekről van szó, és az emberi lényeket emberhez méltó módon kell kezelni, nem pedig sokszor rosszabbul, mint az állatokat. Ez egy nagyon nagy kihívás: egy ország mondhatja, hogy nem képes ennél több embert befogadni, de amikor az emberek megérkeznek, akkor ők emberi lények, és megérdemlik azt a tiszteletet, amely minden emberi lénynek kijár méltóságának alapján.

Eva Fernández: És a következő utazások?

XIV. Leó pápa: – Nagy vágyam, hogy Latin-Amerika több országát meglátogassam. Eddig még semmi sincs megerősítve, majd meglátjuk. Várakozunk.

Arthur Herlin (Paris Match): Szentatya, nagyon köszönjük ezt a rendkívüli utazást. Csofolyatos volt. Ezen az úton a világ néhány legautoriterebb vezetőjével találkozott. Hogyan kerül el, hogy jelenléte erkölcsi jóváhagyást adjon ezeknek a rezsimeknek? Nem tekinthető ez bizonyos értelemben „imázsjavításnak” a pápa révén?

XIV. Leó pápa: – Valóban, a pápa együttlété bármely államfővel többféleképpen értelmezhető. Értelmezhető úgy is – és egyesek így is értelmezték –, mintha a pápa vagy az Egyház azt mondaná, hogy helyes így élni. Mások pedig másképp láthatják. Szeretnék visszatérni arra, amit a bevezető megjegyzéseimben mondtam arról, hogy fontos megérteni utazásaimnak, a pápa utazásainak fő célját: meglátogatni az embereket. És arra a nagy értékre, amelyet a Szentszék továbbra is – olykor nagy áldozatok árán – a világ országaihoz fűződő diplomáciai kapcsolatok fenntartásának tulajdonít. Előfordul, hogy vannak diplomáciai kapcsolataink olyan országokkal is, amelyeknek autoriter vezetőik vannak. Lehetőségünk van velük diplomáciai, formális szinten párbeszédet folytatni. Nem mindig teszünk hangzatos, kritikus, ítélező vagy elítélő nyilatkozatokat. Ugyanakkor rendkívül sok munka zajlik háttérben az igazságosság előmozdítása, humanitárius ügyek támogatása érdekében, és olykor azért, hogy politikai foglyok szabadon bocsátását elérjük. Éhezés, betegségek és egyéb helyzetek kezelésében is.

A Szentszék tehát, miközben megőrzi semlegességét és igyekszik fenntartani a pozitív diplomáciai kapcsolatokat a legkülönbözőbb országokkal, valójában arra törekszik, hogy az evangéliumot a konkrét helyzetekben alkalmazza, hogy az emberek élete javulhasson. Az emberek majd úgy értelmezik ezt, ahogyan akarják, de úgy gondolom, számunkra az a fontos, hogy a lehető legjobb módon keressük annak útját, miként segíthetjük bármely ország népét.

Verena Stefanie Schälter (ARD Rundfunk): Szentatya, gratulálunk első pápai útjához a világ déli részére. Sok lelkesedést láttunk, sőt – mondhatnám – eufóriát is. Úgy képezem, ez Ön számára is nagyon meghatározó lehetett. Szeretném megkérdezni, hogyan értékeli Reinhard Marx bíborosnak, münchen-freisingi érseknek azt a döntését, hogy engedélyezi az azonos nemű párok megáldását egyházmegyéjében. És a különböző kulturális és teológiai nézőpontok fényében – különösen Afrika tekintetében – miként kívánja megőrizni az egyetemes Egyház egységét ebben a kérdésben?

XIV. Leó pápa: – Mindenekelőtt úgy gondolom, nagyon fontos megérteni, hogy az Egyház egysége vagy megosztottsága nem szabad, hogy a szexualitással kapcsolatos kérdések körül forogjon. Hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy amikor az Egyház erkölcsről beszél, az egyetlen erkölcsi téma a szexualitás.

Valóban úgy vélem, sokkal nagyobb és fontosabb kérdések is vannak, olyanok, mint az igazságosság, az egyenlőség, a férfiak és nők szabadsága, a vallásszabadság – és ezeknek elsőbbséget kellene élvezniük ezzel az egyetlen

kérdéssel szemben. A Szentszék már beszélt a német püspökökkel. A Szentszék egyértelművé tette, hogy nem értünk egyet a párok, jelen esetben az Ön által említett azonos nemű párok vagy a szabálytalan helyzetben élő párok formális megáldásával, azon túl, amit Ferenc pápa

Giuseppe Cacace (AFP) fotója, amelyet a pápa magánál tart

kifejezetten megengedett, amikor azt mondta, hogy minden személy részesülhet áldásban. Amikor egy pap a szentmise végén áldást ad, amikor a pápa egy nagy ünnepelés végén – mint amilyen ma volt – áldást ad, ezek az áldások minden embernek szólnak. Ferenc pápa híres kifejezése: „mindenki, mindenki, mindenki” azt a meggyőződést fejezi ki, hogy mindenki befogadást nyer, mindenki meghívást kap, mindenki meghívást kap arra, hogy kövesse Jézust, és mindenki meghívást kap arra, hogy törekedjen a megtérésre saját életében. Úgy vélem, ha ma ezen túlmegyünk, az inkább megosztottságot okozhat, mint egységet, és hogy egységünket Jézus Krisztusra és arra kell építenünk, amit Jézus Krisztus tanít. Ez a válaszom a kérdésre.

Anneliese Taggart (Newsmax TV): Szentatya, ezen az úton arról beszélt, hogy az emberek mennyire éheznek és szomjaznak az igazságosságot. Épp ma reggel arról érkezett hír, hogy Irán kivégzett egy újabb ellenzéki személyt, miközben a rezsim nyilvánosan felakasztott sok más embert, és saját állampolgárainak ezreit gyilkolta meg. Elítéli ezeket a cselekedeteket? Van üzenete az iráni rezsim számára?

XIV. Leó pápa: – Elítélek minden igazságtalan cselekedetet. Elítélem az emberek megölését. Elítélem a halálbüntetést. Úgy vélem, az emberi életet tiszteletben kell tartani, és minden ember életét – a fogantatástól a természetes halálig – tiszteletben kell tartani és védelmezni kell. Ezért amikor egy rezsim, amikor egy ország olyan döntéseket hoz, amelyek igazságtalanul elveszik mások életét, az nyilvánvalóan olyasmí, amit el kell ítélni.

**Forrás: a Vatican News olasz oldala
Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News**

A halálbüntetés elfogadhatlan

XIV. Leó pápa üzenete az Amerikai Egyesült Államokba

XIV. Leó pápa támogatásáról biztosítja azokat, akik a halálbüntetés eltörléséért küzdenek az Amerikai Egyesült Államokban és világszerte, egyúttal hangsúlyozza az emberi méltóság megőrzésének fontosságát.

A Katolikus Egyház megerősíti, hogy „a személy méltósága még a leg súlyosabb bűncselekmények elkövetése után sem vesz el” – mondta a Szentatya abban a pénteken, április 24-én közzétett videoüzenetében, amelyet az Egyesült Államokbeli DePaul Egyetemen összegyűlteknek címzett abból az alkalomból, hogy 15 éve törölték el a halálbüntetést Illinois államban. A XIV. Leó pápa hangsúlyozta, hogy lélekben csatlakozik a jelenlévőkhöz a 2011-es mérföldkőnek számító döntés megünneplésében, és felajánlotta „támogatását azoknak, akik a halálbüntetés eltörléséért küzdenek az Amerikai Egyesült Államokban és az egész világon.”

„Imádkozom azért, hogy erőfeszítéseik minden ember méltóságának szélesebb körű

elismeréséhez vezessenek, és másokat is inspiráljanak arra, hogy ugyanezen igazságos ügyért dolgozzanak” – emelte ki a Szentatya. „Ki lehet alakítani – és ki is alakítottak már – olyan hatékony büntetés-végrehajtási rendszereket, amelyek védik az állampolgárokat, ugyanakkor nem fosztják meg teljesen a bűnösöket a javulás lehetőségétől” – húzta alá XIV. Leó pápa.

„Ezért hangsúlyozta Ferenc pápa és legutóbbi elődeim is többször, hogy a közjő megvédhető és az igazságosság követelményei teljesíthetők anélkül, hogy a halálbüntetéshez folyamodnánk” – folytatta a Szentatya. Az amerikai születésű XIV. Leó pápa idézte a Katolikus Egyház Katekizmusát is, hangsúlyozva, hogy az Egyház tanítása szerint „a halálbüntetés megengedhetetlen, mivel támadást jelent a személy sérthetlensége és méltósága ellen.” Végezetül megismételte az Egyház tanítását az élet védelmének fontosságáról a fogantatástól a természetes halálig. „Az élethez való jog minden egyéb emberi jog alapja. Ezért egy társadalom csak akkor tud virágozni és boldogulni, ha óvja az emberi élet szentségét” – szögezte le üzenetében a Szentatya.

**Fordította: Kuzmányi István
Forrás és foto: Vatican News
angol nyelvű szerkesztősége**

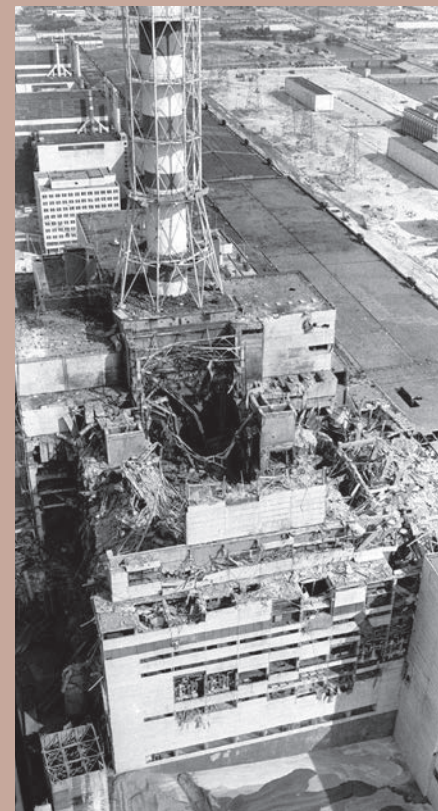
(Forrás: Portfolio)

A Szentatya a csernobili katasztrófáról

A Szentatya április 26-án, húsvét negyedik vasárnapján a vatikáni Apostoli Palotában lévő dolgozószobájának ablakából imádkozta el a Regina caelit a Szent Péter téren összegyűlt hívőkkel és zarándokokkal. Az imádság elmondása után megemlékezett a csernobili katasztrófa áldozatairól is.

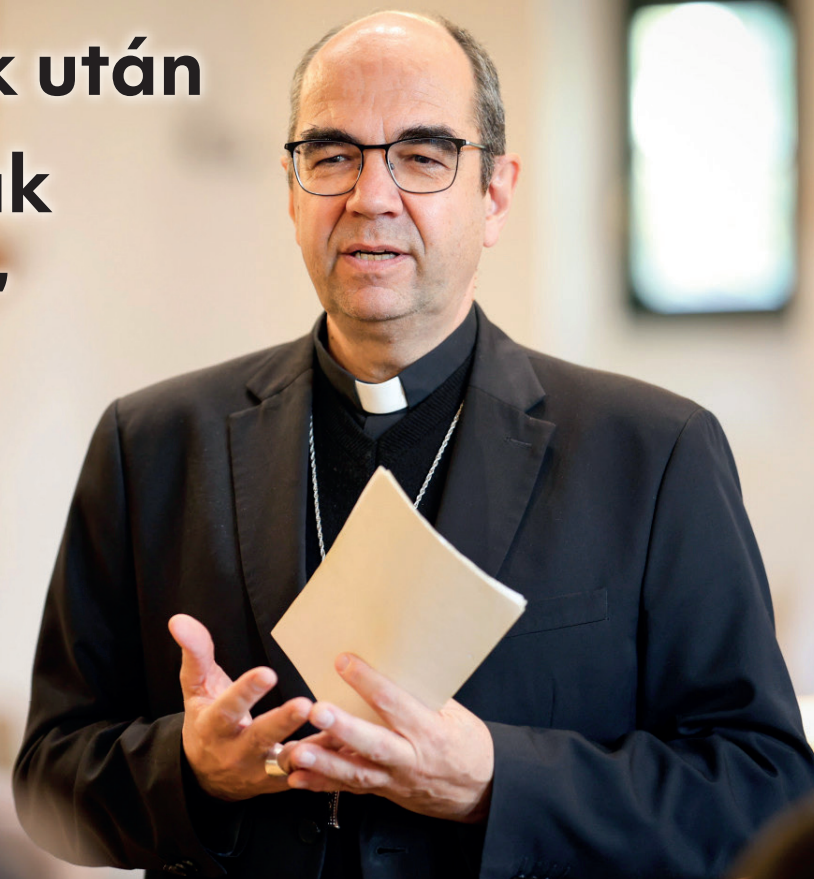
Kedves testvéreim! Ma a tragikus csernobili baleset negyvenedik évfordulójára emlékezünk, amely maradandó nyomot hagyott az emberiség lelkiismeretében. Figyelmeztetés marad az egyre nagyobb erejű technológiák használatával járó kockázatokra. Isten irgalmába ajánljuk az áldozatokat és mindazokat, akik ma is szenvednek következményeitől. Kívánom, hogy minden döntéshozói szinten mindig a gondos mérlegelés és a felelősség érvényesüljön, hogy az atomenergia minden felhasználása az élet és a béke szolgálatában álljon.

**Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: IAEA Imagebank/Wikipédia**

„A választások után a gyógyulásnak jött el az ideje”

Székely János püspök,
a Magyar Katolikus
Püspöki Konferencia
elnökének írása

Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke a 777 felületén értékelte az országgyűlési választásokat, amely után a gyógyulás, az egység és az önvizsgálat szükségességéről írt, hangsúlyozva a kölcsönös tisztelet, a közjó és az Egyház megújulásának fontosságát az új politikai helyzetben.

A parlamenti választásokat a TISZA Párt igen nagy többséggel nyerte meg, amihez a választás másnapján püspöki konferenciánk nevében gratuláltam, és azt kívántam, hogy a megalakuló új parlament és kormány a kapott felhatalmazással nemzetünk igazi javát szolgálja.

Egy választási kampány mindig indulatokkal, heves érzelmi reakciókkal jár, és számos sebet ejt. A választás után a gyógyulásnak van itt az ideje. Ha másképpen ítéljük is meg, mi az, ami igazán lényeges, minek van nagyobb és minek kisebb súlya egy ilyen döntés meghozatala során, fontos, hogy tiszteletben tartsuk egymás véleményét, még akkor is, ha valamivel nem egészen értünk egyet. Fontos, hogy megőrizzük, esetenként helyreállítsuk családjainkban, keresztény közösségeinkben és egész nemzeti közösségünkben is a szeretet, az összetartozás, a kölcsönös tisztelet és a közjóért való közös munkálkodás lelkületét.

Hazánk világnézetileg sokszínű közösség, ahol hívők és nem hívők, a világról különböző módon gondolkodó emberek egyaránt teljes jogú tagjai a nemzetnek. Öröm volt tapasztalni azt, hogy a fiatalok nagy számban vettek részt a választáson, ezzel is kifejezve, mennyire fontos számukra hazánk jövője. Őszinte szívvel kívánom minden fiatalnak, hogy ezt a lelkesedést

és tenni akarást őrizzék meg, váltsák tettekre, éljenek úgy, hogy általuk is szebb legyen a világ.

Az utóbbi években hallható kritikus hangok, és sok más hasonló jel (pl. a templomba járók számának vagy a papi és szerzetesi hivatások számának csökkenése) önvizsgálatra is hív minket: hol és miben mulasztottunk, hogyan lehetnénk hitelesebbek, vannak-e élő, vonzó közösségeink? Fontos, hogy meghalljuk azok hangját is, akik eltávolodtak az egyháztól, vagy kritikusak velünk szemben. Az új helyzet az egyházak számára új lehetőséget is jelent. Arra hív, hogy az egyház eredeti küldetésének megfelelően a lelkek üdvét szolgálja, a hit, a remény és a szeretet örömhírét élje és hirdesse. Ehhez elengedhetetlen, hogy újragondoljuk lelkipásztori feladatainkat, megerősítsük saját közösségeinkkel és a társadalom különböző csoportjaival való kapcsolatunkat, és mindent megtegyünk annak érdekében, hogy az evangélium tiszta üzenetét tudjuk továbbadni szavainkkal és életünkkel.

Bízunk abban, hogy az új kormányzat társadalmunk egységét építve végzi majd a szolgálatát a jogállam kereteit megőrizve. Magától értetődőnek tartjuk, hogy működését az átláthatóság, a korrupció elleni következetes fellépés, a jog előtti egyenlőség és a kiszámítható jogalkotás fogja jellemezni. Azt is reméljük, hogy külön

figyelmet fordít a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésére, az oktatás minősége és az egészségügyi ellátás javítására és hogy mindent megtesz a kiszolgáltatott csoportok védelmére. Bízunk abban, hogy az igazi értékek, a család, az igazságosság, a béke, a teremtett világ megőrzése, a szegényekkel való szolidaritás vezetik majd döntéseikben.

Bízunk abban, hogy a megalakuló új parlament és kormány továbbra is lehetővé teszi az egyházak által végzett közfeladatok ellátását az oktatás és a szociális gondoskodás területén, amelyekre a társadalom széles rétegeiben igen nagy igény van. A feladatainkat továbbra is a szakmai és világnézeti szabadságot tiszteletben tartva végezzük, együttműködve más világi és civil szereplőkkel. Isten a történelem ura, „Ő az Alfa és az Omega, a kezdet és a vég” (Jel 1,8), az Ő kezében van az idő és az örökkévalóság. Ezzel a bizalommal folytassuk életünk útját, tegyünk a földi haza jobbításáért, építéséért, de még inkább építsük Isten Országát, járjuk a hit, a remény és a szeretet útját!

Székely János püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke

Forrás: 777
Fotó: Merényi Zita

Nem hagyott el bennünket

(Jn 14,1–12)

„Na, ezt nem teheted” – talán valami hasonló gondolat lehetett az apostolokban, amikor Jézus így szólt: „elmegyek helyet készíteni számotokra” (Jn 14,2). Minden korábbi biztosíték és vigasztaló szó ellenére úgy látszik, hogy a tanítványok tartanak Jézusnak ettől a mondatától. Amikor elszegődtek a követésére, úgy gondolták, hogy a Mester mindig velük

Jézust, hogy miként fordul az emberekhez, láthatták, amint az Atya szeretetét továbbadja. Megtapasztalhatták, hogyan éli az életét. Szép lassan, de mind biztosabban és egyre érzékenyebben kezdték megismerni ezt az utat, és közösen járni rajta. Kezdték úgy látni, mint az igazság útját, úgy ismerni, mint az élet útját; és végül az Út követőivé váltak.

lesz, vezeti lépteiket és segíti őket; együtt haladnak az élet útján. Ám most úgy tűnik, mégis elhagyja őket. Vajon visszajön még? Tamás mondata megvilágítja tanácstalanságukat: „Uram, nem tudjuk, hová megy, hogyan ismerhetnénk az utat?” (Jn 14,5) Válaszul Jézus nem rajzol térképet, nem ad világos útbaigazítást, hanem ezt mondja: „Én vagyok az út”, sőt nemcsak az út, hanem „az igazság és az élet” is. Ebben a helyzetben egészen biztos, hogy a tanítványoknak nagyon nehéz volt elfogadni és megérteni ezeket a szavakat.

A hónapok, az évek, amelyeket Jézussal töltöttek, most átértékelődnek. Hallani a szavát, látni mindazt, amit tesz, osztozni vele a mindennapok dolgaiban – mindez formálta őket. Sokszor nehezen értettek meg valamit, nemegyszer rosszul döntöttek, de tanultak, és haladtak az úton. Láthatták

Hogyan tudjuk mi is bejárni ezt az utat? Mi is meg vagyunk hívva Jézus követésére. Nem vagyunk egyedül! Húsvét után Jézus más módon akart az övével maradni, mint korábban, nem kevésbé valóságosan, ám fizikailag más módon. Felment a mennybe, de megígérte, hogy elküldi nekik a Szentlelket, aki mindvégig velük marad.

Ez az ígélet ma is valóság, és nekünk is szól. Mi is Jézus követői lehetünk; nem veszünk el az úton, nem hagyott el bennünket, nem a saját magunk által épített úton kell járnunk. Péter szavaival élve, mi „választott nép, királyi papság, szent nemzet, megváltott nép vagyunk” (1Pét 2,9). Az Úton járva felismerhetjük, hogy a megígért Szentlélek velünk van, vezet minket az Igazság és az örök haza felé.

Kisiván Csaba

Az Eucharisztia ünneplése

(170/111)

A *Presbyterorum ordinis* kezdetű zsinati dekrétum 5. pontja idézi Szent Jeromos Theophilosz alexandriai pátriárkához (345–412) címzett levelét (Ep. 114). Ebből kiviláglik a levél címzettjének liturgikus buzgósága és kifinomult görög műveltsége: „Csodáltam írásodban, hogy mindenkinek épülésére szolgál. Hogy a tudatlanok és tudósok egyaránt megtanulják a *Szentírás* idézeteiből, milyen tisztelettel kell venni a szentségeket, és Krisztus oltárának szolgálatában állni. A szent kelyheket pedig, a szent ruhákat és a többi, az Úr szenvedésének tiszteletéhez tartozó dolgokat nem szabad üres és értelmetlen szentségeknek tartani, hanem az Úr Testével és Vérével való érintkezés folytán ugyanolyan tisztelet illeti meg azokat is, mint testét és véréét.”

Annak ellenére, hogy nem tudjuk, pontosan mely részre gondolhatott Jeromos, mivel a pátriárka műveiből csak töredékek maradtak ránk, az *I. töredékből* idéznénk egy részletet, amely mégis megvilágítja a zsinati dokumentum tanítását: „Hogy tehát a szavak fátylát félrehúzza, fedetlen arccal szemlélhessük az isteni húsvét átmeneti ünneplését, Jézushoz kiáltva mondjuk: »Hol akarod, hogy elkészítsük neked a húsvéti vacsorát?« Amidőn a tanítványok meghallották tőle, hogy azt a felsőteremben kell megünnepelni – vagyis a »második dolgok« felsőtermében, a Szentek Szentjében –, sietve, a lélek és az elme buzgó igyekezetével odamentek. Ide lépett be maga Krisztus is értünk, és megszüntette annak a (rég)i rendnek a gyakorlatát, amely csak képletesen viselte a főpap tisztét: örök megváltást szerezve számunkra, és értünk Isten színe elé állva. Akkor ugyanis évente csak egyszer lépett be egyedül a főpap a Szentek Szentjébe (jeruzsálemi Templom), miközben a nép kint maradt, saját korlátozott helyzete miatt. A Megváltó azonban belépve (a mennyei Szentek Szentjébe) mindenki számára szabaddá tette a bemenetet, aki csak akar.” (PG 65,54–56)

A *Presbyterorum ordinis* tanítása az Eucharisziát a hívő közösség középpontjaként szemléli, ám ennek mélysége csak akkor tárul fel igazán, ha felismerjük benne a liturgia belső dinamizmusát, amely túlmutat minden pusztán horizontális közösségi értelmezésen. A szentmise nem egyszerűen az Egyház önkifejezése, hanem az a hely, ahol az ég megnyílik, és az ember beléphet Isten valóságába. Amit az ószövetségi Szentek Szentje rejtve őrzött, az Krisztusban feltárul, és többé nem egyetlen kiválasztott privilégiuma, hanem az egész nép meghívása lesz. A távolság megszűnik, és a belépés lehetősége egyetemessé válik. Így az Eucharisztia valójában a „nyitott Szentek Szentje”, amelyben a hívők nem kívül maradnak, hanem részeseznek Krisztus saját Atyjához való odafordulásában.

E részvétel azonban nem marad külsődleges. A zsinati tanítás hangsúlyozza, hogy a hívek saját életüket ajánlják fel az isteni áldozattal együtt, s ez a mozzanat nem pusztán erkölcsi buzdítás, hanem valóságos, kegyelmi részesedés Krisztus egyetlen áldozatában. Ha a liturgia tárgyai is megszentelődnek az Szenttel való érintkezés által, mennyivel inkább az ember, aki tudatosan és szabadon kapcsolódik be Krisztus önátadásába. Az Eucharisztia így nem csupán egy esemény az időben, hanem egy létforma kezdete, amely átjárja az ember egész egzisztenciáját. A keresztény élet eucharisztikussá válik: hálaadás és önátadás lesz egyszerre, amelyben az ember megtanulja Isten ajándékaként értelmezni önmagát.

Ebben a folyamatban a pap szerepe sajátos fényt kap. Nem elégedhet meg azzal, hogy tanít vagy irányít, mert küldetésének mélyebb rétege a misztériumba való bevezetés. A liturgia nem meríthető ki pusztán fogalmi magyarázattal, hanem csak bevezethető, mint egy valóság, amely megelőzi az emberi szót. A pap ezért misztagógus: olyan vezető, aki segít lehántani a jelek fátylát, hogy a hívő felismerje a jelen lévő Krisztust. Az ő szolgálata abban áll, hogy a láthatót átlátszóvá tegye a láthatatlan számára, és így a közösséget a szemlélődés útjára vezesse.

Sztankó Attila

Evangélium és liturgia

(17.)

A szent ötvened negyedik szerdájával átléptünk a „húsvéti időszak” közepén. Az ezt követő vasárnapot pedig „A samariai asszonyról nevezett vasárnapként” jelölik Egyházunk liturgikus könyvei. Természetesen ez is az ünnepi evangéliumi szakasról kapta az elnevezését (Jn 4,5–42). Azt is természetesen foghatjuk fel, hogy az ünnep liturgikus szövegei bőségesen értelmezik az evangéliumi eseményt. Három szempontot különösen is ki lehet emelni közülük.

Szomjúság. Életünk fenntartásához szükségünk van ivóvízre. Ugyanakkor a szomjúságnak mind nagyobb veszélye fenyegeti az emberiséget. Bennünket is, mert egyre kevesebb a tiszta ivóvizünk. Jézus is megszomjazott; Szikarhoz menet „elfáradt az úton”; Jákob kútjához érkezve pedig kérte a samariai asszonyt: „Adj innom!” (Jn 4,7). Mert ember volt, amellett, hogy tökéletes Isten is! Itt az asszonytól kért vizet, de bizonyára az is szándéka volt, hogy tanítson ezáltal, mégpedig az „élő vízről”. Így értelmezi ezt az egyik énekünk: „Adj innom, és én élő vizet adok neked!” Az asszony még nem érzi át teljesen ennek jelentőségét, de így kéri egy másik énekben: „adj nekem élő vizet, a hit vizét!” Igen, bár bűnös, ő is szomjazik. Ámde mennyivel másképp hangzik majd a kereszten haladók Údvözítőtől: „Szomjúhozom” (Jn 19,28), ami szeretetének végső megnyilvánulása. Szomjazza a mi szeretetünket is.

Élő víz. Jézus élő vizet ígér: „aki abból a vízből iszik, amelyet én adok, az nem szomjazik meg soha többé, mert a víz, amelyet én adok, örök életre szőkellő vízforrás lesz” (Jn 4,14). Az asszony a mondatnak nyilván az első felére figyelt: ha ilyen vizet kap, nem kell többé a kútra járnia. De később Jézus a sátoros ünnepen világosan megmondja, hogy az „élő víz” ennél sokkal többet jelent: „aki hisz bennem, belsejéből, az *Írás* szava szerint, élő víz folyói fakadnak” (Jn 7,38), ugyanis „ezt a Lélekről mondta” (Jn 7,39). Az egyik énekünk szerint ezzel akarta „az ellenség rabságában szenvedő eme bűnös nőt megmenteni és élő vízzel üdvözíteni”. Egy másik ének pedig az eredményt is megmondja: „a samariai asszonyt a benned való hitre vezetted, s most a mennyei örök életnek örvend”.

Tanúságtétel. A történetből nem marad ki a tanúságtétel. Sőt! Előbb az asszony „sietve visszatért a városba, és elmondta az embereknek”, hogy szerinte a Messiással találkozott (Jn 4,28). Szinte szó szerint vette ezt át evangéliumból az egyik énekünk. Azt is, hogy az emberek kitódultak a városból, hogy lássák Jézust. Az pedig több énekben is megjelenik, hogy az asszony világosan Krisztusról beszélt: „Jertek, és lássátok Krisztust!”, „Jertek, és lássátok meg Krisztust!”, „Jertek, és lássátok az embert, ki mindentudó, vajon ő-e a várt Krisztus!” Majd a történet végén újra megjelenik a gondolat: „a városból sokan hittek benne a samariaiak közül, az asszony szavára” (Jn 4,39). Íme, az igazi tanúságtétel! Bárcsak mi is tudnánk úgy beszélni Jézusról, úgy bemutatni őt az embereknek, hogy tömegek higgyenek benne!

Jogos az énekünk felszólítása: „Ünnepelve örvendezzenek ma az ég és a föld.”

Ivancsó István

Hildesheimi Szent Gotthárd

Május 5.

Apja a Niederaltaich melletti Reichersdorfbán a kolostor szolgája volt. Gotthárd a kolostori iskolában tanult. Tanítója észrevette, hogy mennyire tehetséges. Az ő közbenjárására Frigyes salzburgi érsek magához vette a fiút, és biztosította számára a továbbtanulás lehetőségét. Gotthárd 990-ben belépett a niederaltaichi kolostorba. 993-ban pappá szentelték, 996-ban a kolostor apátja lett.

A niederaltaichi kolostor Pilgrim passauai püspök és a regensburgi Wolfgang ösztönzésére elfogadta a gorzei kolostori reformot, és bevezették Szent Benedek regulájának szigorú megtartását. Gotthárd következetesen folytatta elődje, Erkanbert apát művét. Rövid idő alatt elérte, hogy Niederaltaich a salzburgi érsek egyik legjelentősebb kolostorává lett, sőt szerzeteseket küldött más kolostorokba is, hogy bevezessék a lotaringiai reformot.

Gotthárd idején a niederaltaichi kolostor komoly gazdasági fejlődésen ment át. Az apát 1005-ben II. Henrik császár és Willigis mainzi érsek kívánságára átvette a türingiai Hersfeld apátságának vezetését is. A bajor Tegernsee, amelyet hasonlóképpen rábíztak, alatta indult virágzásnak. Gotthárdot Bajorország legnagyobb építőjének és pedagógusának tartották. Számos legenda fűződik a nevéhez.

Amikor 1013-ban úgy látta, hogy Hersfeldben és Tegernsee-ben megbízatásának eleget tett, visszatért Niederaltaichba, és kilenc éven át a kolostor vezetésének szentelte magát.

L. K.

A hildesheimi káptalan 1022-ben II. Henrik javaslatára egyhangúlag megválasztotta Bernward püspök utódául. Értett a népi nyelven, rendszeresen prédikált, és kijárt a szegények és betegek közé. Rezidenciáján személyesen fogadott minden kérelmezőt, és igyekezett lelki és földi szükségleteikről is gondoskodni. Kórházat és zárandokházat emeltetett. A Hildesheimtől délre levő Wrisbergholzenben bencés kolostort építtetett. Életének utolsó éveiben gyakran vonult vissza, hogy teljesen a szemlélődésnek és az imádságnak éljen.

Róla kapta nevét a Szent Gotthárd-hágó, III. Béla magyar király pedig 1183-ban az ő oltalma alá helyezte a mai Szentgotthárdon alapított ciszterci kolostort.

A HÉT LITURGIÁJA

A év

MÁJUS 3., HÚSVÉT 5. VASÁRNAPJA (Szent Fülöp és Szent Jakab apostolok, Tímea, Viola) – ApCsel 6,1–7 (Kiválasztottak hét jó hírben álló, Szentlélekkel eltelt férfit.) – 1Pét 2,4–9 (Választott nép, királyi papság vagytok!) – Jn 14,1–12 (Én vagyok az út, az igazság és az élet.) – **Zsolozsma:** I. zsolnárhét – **Énekrend:** Ho 89 – ÉE 550, 416, Ho 89 – ÉE 111, Ho 134 – ÉE 651, Ho 88 – ÉE 106.

MÁJUS 4., HÉTFŐ – Szent Flórián vértanú

emléknapja vagy Boldog Ceferino Giménez Malla cigány vértanú emléknapja (Szilvánusz, Mónika) – ApCsel 14,5–18 – Jn 14,21–26.

MÁJUS 5., KEDD (Gyöngyi, Györgyi, Gotthárd, Júlia) – ApCsel 14,19–28 – Jn 14,27–31a.

MÁJUS 6., SZERDA (Savio Domonkos, Ivett, Frida, Zsóka) – ApCsel 15,1–6 – Jn 15,1–8.

MÁJUS 7., CSÜTÖRTÖK – Boldog Gizella emléknapja (Bendegúz, Gusztáv) – ApCsel 15,7–21 – Jn 15,9–11.

MÁJUS 8., PÉNTEK (Győző, Mihály) – ApCsel 15,22–31 – Jn 15,12–17.

MÁJUS 9., SZOMBAT (Gergely, Édua) – ApCsel 16,1–10 – Jn 15,18–21.

MÁJUS 10., HÚSVÉT 6. VASÁRNAPJA (Avilai Szent János áldozópap és egyháztanító, Ármin, Jób, Pálma) – ApCsel 8,5–8. 14–17 (Rájuk tették a kezüket, s azok megkapták a Szentlelket.) – 1Pét 3,15–18 (Test szerint ugyan megölték Jézust, de a Lélek szerint életre kelt.) – Jn 14,15–21 (Kérni fogom az Atyát, és más Vigasztalót ad majd nektek.) – **Zsolozsma:** II. zsolnárhét – **Énekrend:** Ho 90 – ÉE 552, 416, Ho 90 – ÉE 106, Ho 123 – ÉE 555, Ho 206 – ÉE 105.

„A kiépülő diktatúrával szembeni magatartása szükség-szerűen vezetett összeüt-közéshez, az összeütkezés pedig – legalábbis politikai értelemben – bukáshoz. Az erkölcsi győzelem azonban az övé, amennyiben az utókor benne látja a mindenkori önkényuralmi rendszerekkel való szembenállás példáját.” Ezeket a sorokat Balogh Margit történész írta tiszteletreméltó Mindszenty Józsefről, a bíboros hercegprímás életét feldolgozó nagymonográfijában. A Magyar Tudományos Akadémia doktorával az esztergomi érsek halálának 51. évfordulója alkalmából beszélgettünk.

Töretlen a hitben

Beszélgetés Balogh Margit történésszel Mindszenty József bíborosról

– Miként kezdett foglalkozni Mindszentyvel? Volt esetleg valamilyen személyes motiváció is ebben?

– Eredetileg a KALOT (Katolikus Agrárfűjségi Legényegyletek Országos Testülete) történetével kezdtem foglalkozni, még az egyetem. Ekkor nyílt lehetőségem arra, hogy interjúkat készítsek az akkor már meglehetősen idős egykori kalotosokkal. Ez a téma annyira felvillanyozott – 1985-öt írtunk ekkor, s bár még bőven a rendszerváltozás előtt voltunk, azért már nem kellett „lefasisztázni” a KALOT-ot –, olyan elementáris erővel vonzott, hogy még a kandidátusi disszertációm is ebből írtam. A KALOT működése alapvetően az 1936 és 1946 közötti évtizedet öleli fel, így történetének utolsó szakasza Mindszenty József esztergomi érseki idejére esik. Rá kellett csodálkoznom egy történelmi ellentmondásra: adva volt egy zseniális népmozgalom, amely a parasztifűjség hatalmas tömegeit mozgósította, és ott állt az esztergomi érsek, aki kezdeti

támogatását pár hónap után visszavonta tőlük. Ki valójában ez a Mindszenty, aki elutasítja ezt a sikeres és általam oly nagyra tartott mozgalmat? Persze a történelmi magyarázatokat értettem, de én az emberre, a személyiség mozgatórugóira lettem kíváncsi. Elsőre tehát nem egy rokonszenves főpapot láttam Mindszentyben, és ahhoz, hogy végül monográfiát írhattak róla, még egy negyedszázadnyi kutatómunkát kellett rászánnom az életemből.

– Rátérve Mindszenty bíboros életére, miért választotta Pehm József a papi hivatást?

– Amennyire földeríthető a gyermekora, azt láthatjuk, hogy vonzódott az írás és a katonai pálya felé is, de paraszti származása révén inkább a földművelés lett volna kijelölve számára. Végül a szombathelyi középiskolai tanulmányai, az ottani élményei, a tanárok, nevelők hatása révén érlelődhetett meg benne a papi hivatás gondolata.

– Az első évtizedek papi szolgálatát mi jellemezte? Milyen lelkipásztor volt Pehm József?

– Felszentelése után először Felsőpatyon szolgált káplánként. A falubeliek emlékezete szerint a hívekkel nagyon tartózkodó volt, „kacagni is a padlásra ment föl”, nehogy bárki közvetlennek lássa. A róla szóló történeteket összerakva idővel mégis megfigyelhető egyfajta változás a személyiségében. Eleinte nagyon papos, merev, távolságtartó volt. Lehet, hogy ezt hozta magával a szemináriumából: a pap élete inkább áldozat, örömmel kevés szerep jut benne. A szigorú káplánból még keményebb zalaegerszegi plébános lett. Fegyelmezési módszerei híresek voltak: a szentmisék kezdetén bezáratta a templomajtót, így istentisztelet alatt se ki, se be nem járhatott senki. A női padosorban csak a nők, a másikkban a férfiak ültek, a házastársak sem voltak kivételek ez alól. Egyszer egy özvegyasszony arról panaszkodott az ordináriusnak, hogy Pehm József zalaegerszegi

plébános csendőrt hívott rá, mert nem volt hajlandó átülni a másik padba. Grósz József némiképp értetlenül és lemondóan vélekedett az esetről: „Hogy a templomban rendet iparkodik tartani, rendben. De hogy a vasárnap reggeli 7 órai misén, amikor férfiak nincsenek a templomban, miért ne ülhetnének az asszonyok a férfiak oldalán, ezt megérteni nem tudom... Pehmmel kár volna vitatkozni, őt úgysem lehet meggyőzni.”

Azzal is megvádolták a rosszakarói, hogy nagypénteken húst evett. Pedig Mindszenty egy végletesen szabálykövető, puritán, önmagával szemben is szigorú ember volt. Főpapként is távot állt tőle a dőzsölés, ám népszerűtlenségéhez kétségtelenül hozzájárult, hogy környezetétől is ugyanezt az egyszerűséget követelte meg. Mindezek mellett apát-plébánosként Pehm József már nem csupán egy volt a vidéki klerikusok közül, hanem Zalaegerszeg társadalmának szellemi, egyházi vezetőjévé vált.

– Milyen álláspontot képviselt a második világháború idején, különösen a nyilaskorszakban?

– Óvatosan kell eljárunk, nem ítélnünk meg Mindszentyt a mai tudásunk alapján. Ő egyébként mindig a Szent István-i Magyarország reményében élt, és a történelmi határok visszaállításának hazafias, de irreális politikai célkitűzését képviselte. Zalaegerszegi plébánosként a már horvát többségű Muraköz visszacsatolása érdekében kilincselte a miniszterelnöknel, a kultuszminiszternél, de még magánál Horthy Miklósnál is. Kétségkívül oroszánrészre volt abban, hogy pár évre ez a terület ismét Magyarország része lett, de a szerepe nem volt kizárólagos, mint ahogyan azt egyesek eltűzözzák.

A Mindszenty-életmű egyik legkritikusabb pontja a zsidósághoz való viszonya. Papneveltetése idején a szemináriumokban az a hagyományos antijudaista gondolatvilág uralkodott, amely Krisztus keresztre feszítőt látta a zsidóságban. Ez kétségtelenül hatott Mindszentyre is, pályája elején tett ma már vállalhatatlan kijelentéseket, de az rágalom, hogy huszonhét éves fiatalemberként felelős lett volna az 1919-es tapolcai pogromért. Hangsúlyozni kell, hogy nézetei nem biológiai vagy faji alapú antiszemitizmusból fakadtak. Püspökként a keresztelésre jelentkező zsidók esetében szeretetteljes elbírálást kért papjaitól. Arról is tudunk, hogy közbenjárta egy-egy üldözött ember érdekében. Amikor 1944 nyarán egy zalai lap a papság állítólagos „zsidóbarátságáról” kérdezte, akkor azt válaszolta, hogy bár az Egyház közreműködött az Istóczy Győző-féle antiszemitá párt létrehozásában, a keresztység szentiségét semmiféle földi hatalom nem kérdőjelezheti meg. Legfontosabb szavai a hitüket megtartó zsidókra is kiterjedt: „jogerős bírói ítélet nélkül az élet elvenni senkitől nem lehet”, az nem nemzetvédelem, hanem a tízparancsolatba ütköző bűn. Ezt az erkölcsi tartást a gyakorlatban akkor érvényesítette, amikor Veszprémben megkezdték a kifosztott zsidó lakások kiutalását. Mindszenty körlevelében tiltotta meg papjainak, hogy beálljanak az ingatlanigénylők sorába, megőrizve ezzel az Egyház morális integritását a tömeges rablás idején.

Azt magam nem tudom könnyen megfajteni, hogy a veszprémi ferences templomban a zsidóság

deportálása alkalmából az ottani nyilas főispán kérésére 1944. június 25-én megtartott hálaadó istentiszteletről miért írta Mindszenty az *Emlékirataiban*, hogy letiltotta azt, és el is maradt. Ma már tudjuk, hogy a misét megtartották. Volt olyan állítás, hogy egyenesen ő rendelte el, de ez nem igaz. Ellenkezőleg, a ferences tartományfőnök és Mindszenty levelezéséből igazolható: arra kérte a házfőnököket, hogy ne tartsák meg, vagy ha mégis, akkor ne legyen se Te Deum, se ünnepi külsőség. Ehhez képest felcsendült a Te Deum, a nyilasok pedig egyenruhában jelentek meg a misén, de maga Mindszenty ezen a napon nem tartózkodott Veszprémben.

– A háború után felszólal a felvidéki magyarság kitelepítése ellen.

– Érsekként azzal szembesült, hogy az Esztergomi Főegyházmegegye egy része ismét a határon túlra került. A Szentszékhöz, Európa politikusaikhoz, minisztereihez, bíborosaihoz fordult, igyekezett minden követ megmozgatni az ott élő hétszázézer magyar sorsa miatt aggódva. Mert jöttek a hírek a Felvidékről kiűzött magyar plébánosoktól, akiknek záros határidőn belül el kellett hagyniuk a szolgálati helyüket. Mindszenty habozás nélkül lépett a felvidéki magyarok védelme érdekében, ahogyan teljes méltósággal állt ki a magyarországi németek kollektív bűnösségével szemben, és küzdeni próbált a kitelepítésük ellen is. A népbíróság előtt a bizonyítékok zömét az általa írt levelek tették ki. Az utolsó szó jogán elmondott beszédében azt hangsúlyozta, hogy van a leveleink egy csoportja, amelyet a mai napig fenntart: ezek a magyar hadifoglyok, a felvidéki magyarok és a magyarországi németek érdekében írottak. Mert ezekben az ügyekben felszólalni nemcsak pasztorációs kötelezettsége volt, hanem humanitárius feladata is.

– Milyen szerep jutott Mindszenty életében a pápáknak?

– Leginkább XII. Piusszal volt azonos lelki hullámhosszon. A hozzá írt leveleiben a szorosán vett egyházi kérdések mellett az egész magyarságot érintő sorskérdések is megjelentek. XXIII. Jánostól a hetvenedik születésnapjára áldást és üdvözetet kapott, élettörténetének azonban VI. Pál pápa vált a meghatározó szereplőjévé. Úgy látom, hogy VI. Pál mindvégig

igyekezett tiszteletben tartani az ő gondolkodását, még akkor is, ha szempontjaik eltértek egymástól. Mindszentynek kétségtelenül hatalmas csalódást okozott, amikor a pápa üresnek nyilvánította az érseki széket, mégis fegyelmezetten tudomásul vette a döntést. Még akkor is, ha tudjuk, hogy írt olyan tartalmú levelet a pápának, amelyben visszautasította a lemondásra vonatkozó kérését; három választervezetéből azonban végül kettőt nem is küldött el. Érdekes, hogy a pápa 1973. december 18-i keltezéssel rögzítette, hogy a „mai nappal megüresedettnek nyilvánítja az esztergomi érseki széket”. Tehát nem az szerepel benne, hogy leváltotta. Azt is tudatta a pápa, hogy ez az üresedés minden kánonjogi következményével akkortól lesz ismeretes, amikor az utód kinevezését nyilvánosságra hozzák. Erre 1974. február 5-én került sor. E levél kézhezvétele után próbált még tenni egy utolsó lépést, de január 14-én a pápa válasza rövid és egyértelmű volt: fogadja bizalommal a Szentszék döntését.

– Az emigráció éveiben a külföldi magyarok lelkipásztora volt, ezt a feladatát is nagyon komolyan vette. Ön azt is megjegyzi a Mindszenty Józsefről írt nagymonográfiában, hogy nemigen értette már a világ változásait.

– Ezekben a lelkipásztori utakban új feladatot talált magának, amelyben valósággal újjászületett, hiszen körülvette őt az emigráns magyarok szeretete, tisztelete, felekezettől függetlenül. Személyes jelenlétével képes volt, legalábbis egy időre, összekovácsolni az emigrációt. A világ magyarságához intézett körlevelében a magyarságtudat őrzését, a magyar nyelv és kultúra ápolását tartotta elsődleges feladatnak. Gondoljunk bele: a bíboros 1948. december 24-én, letartóztatása előtt misézett utoljára nyilvánosan, hívő közösség előtt! Miután 1971. szeptember 28-án elhagyta Magyarországot, ezek a lelkipásztori utak nyitották meg számára a lehetőséget, hogy több évtizedes elszigeteltség után végre újra katolikus közösségekkel és magyar emberek ezreivel találkozhasson.

A magyar emigráció mindenhol ujjongva fogadta, míg a hivatalos szféra inkább visszafogott, óvatos és tanácstalan volt. A fogadó országok kormányai és egyházi vezetői

nehezen döntöttek el, hogy milyen szintű protokoll szerint kezeljék a látogatását. Jellemző példa az alapvetően protestáns Egyesült Államok esete, ahol az illetékes New York-i érsek, Terence Cooke bíboros sem tudott mit kezdeni Mindszentyvel, az élő legendával.

Mindszenty ez idő alatt egy olyan világgal szembesült, amely fogságának évtizedei alatt alaposan átalakult. Még a saját konzervatív közegében is olyan változások mentek végbe, gondolok itt a II. Vatikáni Zsinat utáni liturgikus és szemléleti reformokra, amelyek számára már szinte érthetetlenek voltak.

– Monográfiájában Mindszenty felfogását elemezve – Lénárd Ödön kifejezéseit használva – említi a hűségcentrikus és túléléscentrikus magatartást. Max Weberre hivatkozva pedig elvetikaról és felelősségetikaról ír. Hogyan függenek össze ezek egymással?

– A szituációktól és a konkrét esetektől függ, hogy az említett két felfogás közül melyik a célra vezető. A hűségcentrikusságnak megvan a maga helye, csak közben ne hibáztassuk azt sem, aki felelőségcentrikus, mert ő is az Egyház érdekét nézi. Tehát nem kellene szembeállítani ezeket az értékeket, mert mind a kettőnek van létjogosultsága. A hűségben is benne van a felelőség, csak nem hajlandó egy bizonyos határon túl kompromisszumot kötni. Mindszenty is próbálkozott egyébként, nem helytálló az a kép, hogy egyáltalán nem volt hajlandó tárgyalni a kommunistákkal. Elment egy bizonyos határig, és aztán megállt, mert nem volt már értelme folytatni. Kérdés, hogy történelmi távlatokban mi menti meg inkább az Egyházat. A kompromisszumok, a behódolások vagy a mártírium? Mindegyikre lehet igazolást találni. Albánia a világ első deklaráltan ateista állama, de nyomokban mégis maradt valami a mélyben a keresztény szellemiségből, ami a viszonyok változásával újraéledt. Az Egyház a maga kétezer éves történetével egy olyan bölcs intézmény, amelyben megférnek egymás mellett a barikádharcosok és a Don Quijote-szerű lovagok éppúgy, mint az együttműködők és lojálisok. Mind a két magatartás követői az Egyház ügyét viszik előre, csak más és más úton.

Baranyai Béla
Fotó: Lambert Attila

A magyar egyház kegyelmi pillanata

Gájer László professzor gondolatai a választások után

Az alábbiakban közreadjuk Gájer László egyetemi tanár, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Kara 2. számú Keresztény Bölcséleti Tanszékét vezető professzor írását, melyet felkérésünkre fogalmazott meg.

Az elmúlt tizenhat év politikájáról

Amikor most, két héttel a 2026-os parlamenti választások után írom ezt a bejegyzést, mely voksolás a magyar politika egén üstökösként megjelenő Tisza Párt fölényes, bő kétharmados győzelmét hozta, nagyon sok barátom jut eszembe. Olyan emberek, akik vállaltan egyik vagy másik politikai párthoz tartoznak, ott szerepet vállalnak, és az elmúlt években kiválóan tudtam kapcsolódni hozzájuk. Ezek a barátságok pártállástól függetlenül, gyakran egészen más ügyek mentén szövődtek, és sosem tettük ki őket az esetleges politikai turbulencia bántó heveségének.

Az elmúlt tizenhat év fideszes kormányzásához is barátságok által tudtam kapcsolódni, miközben a kormánypartok politikájával gyakran nem is értettem egyet. Mégis beszélgettünk, voltak, akik segítettek nekem, másoknak pedig én segítettem. És bízunk egymásban, örültünk egymásnak. Ennek pedig ezután is így kell lennie.

Valami azonban véget ért. Egy tizenhat éves időszak befejeződött. Ebben az időszakban biztosan nem szerettem azt, hogy valamiféle vezérelvű politika mentén a kétharmaddal kormányzó pártszövetség az élet minden területére be akart szivárogni. A Nemzeti Együttműködés Rendszerének is nevezték ezt, azonban a 2010-es, nemzeti egységet megteremteni vágyó célkitűzéseket hamar felváltotta a szekértábor-mentalitást és a megosztottságot szándékosan felerősítő politika. Az én életemben még nem tapasztaltam a közéletben annyi indulatot, mint amit egy-egy, a gyűlöletre építő nagyobb politikai téma hozott. Ezek nem is voltak mindig kampánytémák, hiszen a virtuális hadviselés egy idő után a kampányidőszakokon túl is permanenssé vált. Én leginkább azt éreztem belőle, hogy a tévéhíradóba éppúgy beszivárgott az erős és szándékosan megosztó pártpolitika, mint a könyvtárba, az egyetemre éppúgy, mint a templomba, a színházba éppúgy, mint a magánbeszélgetéseinkbe. A polarizáció ilyen univerzális jelenléte egyáltalán nem fog hiányozni az életemből. Ahogy az óriásplakátokon és a nemzeti konzultációnak nevezett hibrid párt-

reklámokon az arcomba tölt gyűlöletpropaganda sem. Mindezzel együtt – hiszen ez talán csak a felszín volt, amelynek háttérben sok-sok munka zajlott – tartozunk a köszönet szavával azoknak, akik az elmúlt tizenhat évben vállukon viselték a kormányzás terhet, mert bár nem volt minden hibátlan, itt nagyon sok ember nagyon sokat és nagyon jól dolgozott.

Az Egyház közelmúltja

A Magyar Katolikus Egyház életére nézve az elmúlt tizenhat éves időszak védőhálót jelentett. Hogy mennyire nagy az intézményes leterheltségünk, és hogy szükségünk van-e ennyi és ilyen jellegű intézményre, arról lehet vitákat nyitni. Tény azonban, hogy az elmúlt évtizedekben többen foglalkoztunk az intézmények átvételével, mint azzal, hogy missziós stratégiát dolgozzunk ki, és hirdessük az evangéliumot.

Ma nemegyszer úgy érzem, hogy az intézményes jelenlét futtatásán túl nincs valódi jövőképünk, de ez egy másik írás vagy együttgondolkodás tárgya lehet majd. Mindamelllett intézményeink számára az elmúlt tizenhat év védelmet jelentett, ami talán hiányozni fog. Ez a támasz azonban néha olyan volt, mint egy mamahotel. Az ilyesmi kellemes a mamának és a gyermeknek is, csak nem biztos, hogy egészséges, és hosszú távon sem életszerű. A közelmúlt ölelése olykor talán túl szoros volt az Egyház számára, néha már kellemetlen, amiből titkon talán szabadulni is vágytunk. Ennyi védelem után ideje kiköltözni a mamahotelből. Ideje megállni a saját lábunkon, növekedve az öngondoskodásban és az egyes hívők részéről a közösségi felelősségvállalásban.

Van reális reményünk arra, hogy a Tisza-kormányval kiegyensúlyozottan és konstruktívan, de nem az urambátyám világban, hanem érdemek alapján tudunk majd együttműködni. A támogatásért meg kell dolgozni, és ez így van rendjén.

Az egyházi intézmények, amennyiben közfeladatot látnak el, igazságos és arányos támogatási rendszert érdemelnek, ez nem pártállás kérdése, nem vélemény. Ez vitán felül áll. Az őseinktől örökölt műemlék templomok, melyek gyakran az adott régió vagy település legszebb épületei közé tartoznak, ugyancsak igényt tarthatnak erre a támogató állami figyelemre, mint ahogy

egyébként egy-egy település erősödő keresztény közössége is, amely önerőből aligha tudna templomot építeni. Arról sem nyithatunk vitát, hogy a közösségek, a vallási közösségek is, a társadalom szerves és alapvető építőelemei. A közösségeket pedig az államnak támogatnia kell. A kultúrházakat éppúgy, mint a színházakat, a templomokat éppúgy, mint a sportegyesületeket. Ezzel nem szeretném az egyházi életet egy népdalkör szintjére helyezni, de általában a vallás társadalmi jelentőségéről szóló teológiai, filozófiai vitát sem itt szeretném lefolytatni. Beérném most azzal, hogy abban az értelemben, amennyiben az Egyház közösséget épít, bizony ezekhez az intézményekhez hasonló, amelyek joggal tartanak igényt az állami támogatásra. Nem kérhetünk és várhatunk többet, mint ami a tisztességes működés érdekében minden állampolgárt megillet, annyit azonban igen.

A Tisza-kormányzathoz való kapcsolódásról

Nagy örömmel értesültem arról, hogy Rubovszky Rita lehet a Tisza-kormány oktatási minisztere, majd nagy csalódással vettem tudomásul, hogy ez mégsem így lesz. Úgy gondolom, hogy elsősorban a közösségi médiában kialakult, heves indulatokkal kísért folyamatban a tömeg, a közvélemény szinte „kiszavazta” őt az elmúlt napokban. Nem tudom, mi zajlott a háttérben, nem tudom, hogy a leendő miniszterelnök vajon visszalépett-e eredeti elhatározásától, mert nem akart a közvélemény ellenében kormányozni. Azt azonban tudom, hogy a keresztény és a nem keresztény értelmiség jelentős része – az egyébként mindig szakmai és sosem politikailag motivált döntéseket hozó, autonóm, és erkölcsileg is feddhetetlen – Rita mellé állt, amit azért jó volt látni.

Akik úgy vélik, hogy valaki csupán keresztény meggyőződése miatt nem vehet részt a kormányzásban és általában egy politikai, közéleti diskurzusban, azoknak Jürgen Habermasszal együtt üzenem, hogy ez nem így van. A diskurzust értékredek kapcsolódása során alakíthat-

juk ki, és semleges, értékmentes gondolkodás gyakorlatilag amúgy sem létezik. Rita személye alkalmas kapcsolódási pont lehetett volna a hazai keresztény közösség számára, egy belépési pont a Tisza által koordinált megújuló társadalmi diskurzusba. Azt gondolom, hogy a kinevezés elmaradtával is megvan ez a kapcsolat, kapcsolódás, és érdemes lesz számítanunk akár a jelöltre, akár az általa vezetett Hetvenkét Tanítvány Mozgalomra is a jövőbeli helyes kapcsolódások felépítésekor.

Merthogy az együttműködésre szükség volna. Ez a pillanat a Magyar Egyház számára kegyelmi pillanat is lehet. Az újrakezdés, a helyreállított autonómia és az egészséges öngondoskodás pillanata.

Amennyiben a Magyar Egyház ellenzéki pozícióba kényszerül, sőt, ha esetleg önkaratából abba falazza be magát, akkor ez a megújulás nagy valószínűséggel elmarad. Az Egyháznak a pártpolitikai táborkok felett állva kell képviselnie a Jézus által átadott üzenetet. A magam részéről megragadnám a lehetőséget az új kezdethez, a konstruktív, ám adott esetben autonóm és kritikus együttműködés lehetőségét kínálva az új kormányzatnak. És ez mindannak az összefoglalása, amit eddig leírtam. Úgy gondolom, hogy akár sorsfordító, kivételes pillanatban is lehet a magyar keresztény közösség. Szeretettel kell viseltetnünk a korábbi kormányzathoz tartozó barátaink iránt is, akik bennünket az elmúlt években segítettek, miközben nyitottan és együttműködően kell a jövőbe néznünk.

Nem tudom, hogy milyen lesz a jövő. Az új kormányzó párt politikája a szemünk előtt alakul ki. De nem mulasztanám el azt, hogy ebben a formálódó új helyzetben keresztény közösségként is újrapirozzonjunk magunkat. Egy önálló, öntudatos pozícióból adott esetben testvéri, baráti együttműködést ajánlva ott, ahol lehet.

Valaki kérdezte tőlem a napokban, hogy ha majd a Tisza bevezeti a meglegházasságot, akkor kimegyek-e tüntetni az utcára ennek bevezetése ellen. Azt válaszoltam, hogy abban az esetben, ha ez esetleg megtörténik – szerintem nem fog –, nagy az esély arra, hogy – jóllehet sosem járok ilyen demonstrációkra – kimegyek tiltakozni. A keresztény antropológia, annak minden témájával együtt (hogy tudniillik az ember férfi és nő, a házasság egy férfi és egy nő között köttetik, vagy hogy a család a társadalom elsődleges jelentőséggel bíró alapsejtje és az integráns emberi életforma tere) elengedhetetlenül fontos a nemzeti szellemi erejének és tisztaságának megőrzése szempontjából. A keresztény antropológia témáit az előző kormányzat nemegyszer hatékonyan védte, de messze nem képviselte azokat következetesen és egészében. Ezekben a témákban az új kormányzattal való konstruktív és kritikus együttműködés csak az értékrendünk felvállalásával lehetséges. Ferenc pápa tanította mindig, hogy ott van párbeszéd, ahol van erős identitás.

Leó pápa ugyanakkor nemegyszer szóba hozta azt is, hogy a keresztény értékrend kép-

viseletekor a szexuáletikát vagy az élet védelmét a fogantatástól a természetes halálig éppúgy képviselnünk kell, mint az emberi méltóság kérdéseit, a kitaszítottakat, a menekülteket vagy a szegényeket, illetve a béke előmozdításának, a teremtés védelmének vagy a korrupció leküzdésének ügyét. Az új kormányzattól várjuk azt, hogy a szegények kormánya legyen, jobban, mit az előző volt, és ebben a kérdésben a kapcsolódásunk talán még erősebb is lehet.

Amikor egyesek, akár a legjobb szándékkal is, úgy mondanak keresztény államot akarnak formálni, az bizonyos mértékben mindig a kereszténység erkölcsi romlásához vezet, mert maga a hatalom ront meg. Ezért gondolom úgy, hogy egy plurális és szabad politikai tér az evangelizáció alkalmasabb tere lehet. Hogy igazam van-e ebben, azt régen vitára bocsátottam már, most is megteszem. Abban azonban biztos vagyok, hogy Magyarországon kialakulhat egy olyan plurális politikai tér, amely a szerves keresztény lét számára alkalmas lehet. Ezzel a nyitottsággal nézek most is a jövőbe.

Pál apostollal együtt arra hívok mindenkit, hogy imádkozzunk az előjárókért, a politikai vezetőkért, hogy békés és csendes életet élhessünk (vö. 1Tim 2, 1–2). Nem a megosztottságot vagy a politikai szakadékokat szélesítve, hanem azokon felülemelkedve, a megbékélést segítve imádkozunk a vezetőkért, hogy békés életet élhessünk, azért, ami a legfontosabb: hogy az evangélium zavartalanul és nagy erővel terjedhessen!

Fotó: Merényi Zita (archív)

Lányainkat új módon kell megszólítanunk

Marton Zsolt váci püspök a kilencvenéves KALÁSZ rendezvényén

Martonvásáron emlékezett meg a KALÁSZ (Katolikus Leánykörök Szövetsége) Egyesület alapításának 90. évfordulójáról április 25-én. Az egész napos rendezvényen, Jó Pásztor vasárnapjának előestéjén Marton Zsolt váci megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) családokért felelős tagja mutatott be hálaadót, koncelebrált szentmisét.

Marton Zsolt váci püspök bevezetőjében megköszönte a meghívást Martonvásárra, ahová, mint mondta, hazajön. Stílusosan az MTA Mezőgazdasági Kutatóintézete mellett tartották a KALÁSZ-rendezvényt, „ahol kedves nagynéném és nagybátyám dolgoztak mint búza- és kukoricanevelő kutatómérnökök”.

A mai ember sérelmesnek érzi a pásztor és nyáj hasonlatát – folytatta a főpásztor. „Engem ne nézzen

senki birkának” – szokták mondani. „Nem pásztorra, hanem barátra van szükségünk. Aki magához hasonló, gondolkodó, szabad embernek tekint” – fogalmaznak sokan.

Erdélyben vannak még havasi pásztorok, és ha valaki közöttük tájékozódik, jobban megérti, mi van a pásztor-nyáj metafora mögött, vagy az is, aki olvasta Fekete István *Bogáncs* című regényét. Az is megérti ezt a hasonlatot, aki életében átélte néhány kudarcot, aki komolyan veszi élete ránehezülő, elfásult szakaszait. Az ilyen ember tudja, hogy milyen jó egy nálunk nagyobb valakinek a segítsége, egy szerető atyai ölelés, egy bölcs apa biztonságot adó szeretete. Ekkor elsősorban nem partnerre, hanem atyai jóbarátra vagy egy gyöngéd nagymamára van szükségünk. „Anyai nagymamám a lelkievetőm volt kamaszkoromban” – idézte fel Marton Zsolt.

A főpásztor kiemelte: a mennyei Atya elküldte közénk a Fiát, aki Jó

Pásztornak nevezi magát, akiben teljes egészében megvannak azok a tulajdonságok, amelyeket Ferenc pápa Isten stílusának nevezett: közelség, együttérzés, gyöngédség. Őhöz mindenki fordulhat, mert

a pásztorban nem fölényesség van, hanem gondosság, gyöngédség.

Annak a gondosságnak, figyelmességnek sokszorosa él az Istenben, ami a jószággal bánó emberben van. Ő az igazi pásztor, életünk

Párbeszéd

pásztor. A püspök hozzátette: az igazi pásztor a kapun megy be a juhok akoljába. Mindig az egyenes utat választja, a szeretetet a gyűlölet

helyett, a józanságot az indulatok helyett, a tisztességes kudarcot a tisztességtelen győzelem helyett. A jó pásztor megismerik övéi, mert nevükön szólítja őket. Számára a nyáj nem arctalan tömeg.

A szónok megvilágította: a pásztori szolgálatot Jézus elsősorban az ő apostolaira, utódaira (a püspökökre) és munkatársaikra (a papokra, diakónusokra) bízta, de a keresztségből fakadó általános papság révén minden keresztényre. Így tehát az Egyház megbízásából pásztor a hitoktató, az akolitus, a kántor, a sekrestyés, a ministránsvezető is. Krisztus pásztori szeretetét közvetítik, akik a rájuk bízottakat Isten stílusának (közelség, együttérzés, gyöngédség) evangéliumi szeretetével gondozzák. A lelkiismeretes betegápolók, a nyugós gyermekükkel bajlódó édesanyák, az áldozatkész családapa, a köz javáért tenni akaró vezetők ugyanúgy egyaránt pásztorok.

Jézus pásztori szeretetét képviselik az egyházi mozgalmak és egyesületek is. Ilyen a – Katolikus Leánykörök Szövetsége néven alakult – KALÁSZ is, amely eredeti céljával a 12–24 éves korú falusi lányok, hajadonok katolikus nevelését tűzte ki. „Hitükben erős, erkölcsükben tiszta, nemzeti érzésükben öntudatos, gazdaságilag képzett családanyákat kell nevelni a falu fiatal lányaiából” – olvasható a mozgalom programjában. Külön ajándék, hogy az első katolikus leánykör itt, Martonvásáron alakult meg kilencven éve, 1936. január 19-én, Luczenbacher Rita vezetésével, amely Shvoy Lajos székesfehérvári püspök pártfogását is magáénak tudhatta – idézte fel a kezdeti idő-

ket Marton Zsolt. Így folytatta: a II. világháborút követő viharos idők, majd az egyesület megszüntetése után 1989-ben a KALÁSZ újrain-

dult. Ahogyan Nényei Gáborné, az újrakezdés egyik vezéralakja írja a *Földbe hullott búzaszem* című tanulmányában: „A negyven éve földbe hullott mag megérezte az idők változását, és a benne elrejtett élet ébredni kezdett.” Hivatalosan a KALÁSZ Egyesület működését 1990. április 4-én hagyta jóvá az MKPK, és ekkor jegyezte be a Fővárosi Bíróság.

Lányainkat azonban már új módon kell megszólítanunk – mondta Marton Zsolt. Leginkább a példaadás örömeivel. Eléjük kéne tárnunk, hogy a tiszta szerelem, a házasság, a család érték és öröm, nem pedig parancs és kötelességteljesítés. Az őszinte tanúságtételnek óriási ereje van! Ne ijedjünk meg a digitális eszközök használatától sem! Tudatosítanunk kell, nem vagyunk tökéletesek, és ezt ne titkoljuk el fiataljaink előtt. Ettől leszünk hitelesek és vonzóak. Ne tömegeket akarjunk azonnal megszólítani, hanem ültessük el a magot, és engedjük, hogy Isten növelje azt, ami alázatos a szolgálatunk által! Gondoljunk a kalászok példájára: az üres fennhordja, a teli lehajtja a fejét!

A szentmise végén, még a záróáldás előtt, a váci megyéspüspök megáldotta a kosárban összegyűjtött kalászokat. A szertartás a KALÁSZ jellegének elénkélésével ért véget: „Szemünk az égre bízva néz, / Testvérkezet szorít a kéz. / A múlt sugall szent öserőt / Építünk rajta szebb jövőt.” A verset Sík Sándor írta, a zenét Gidófalvy Ilona komponálta.

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

Martonvásáron, a Brunszvik-Beethoven Kulturális Központban tartotta megalakulásának 90. évfordulóját a Katolikus Asszonyok és Lányok Szövetsége (KALÁSZ) április 25-én. Az 1936-ban létrejött KALÁSZ magyar alapítású katolikus lelkeségi mozgalom, amely, a Római Katolikus Egyház tanítását vallva, fő feladatának a lányok katolikus keresztény szellemű erkölcsi nevelését tekinti.

A megjelenteket mások mellett Szilágyi Melinda, a KALÁSZ elnöke köszöntötte. Tanúságtételt tartott Pindroch Csaba és Verebes Linda, akik huszonhat éve házasok, és négy gyermek szülei. *Imára épített otthon* címmel arról beszéltek, hogyan mutatkozik meg az isteni gondviselés a házasságukban. „Még a legjobbnak tartott házasságokban is előfordulnak kemény viták, de ezektől nem szabad megijedni, és nem kell elhallgatni őket” – mondták. Mindketten tapasztalatból állítják: fontos, hogy kilépjünk az egónkból és a komfortzónánkból, hogy a házastársunknak jobb legyen, és rácsodálkozhasson a másikra.

Nényei Gáborné, a KALÁSZ volt elnöke előadásában kifejtette: a szövetség tagjai templomi fogadalmat tesznek, mégpedig arra, hogy teljesen elköteleződnek Isten és az emberek szolgálatára. Felidézte: 1934-ben a katolikusok útkereső konferenciát rendeztek Esztergomban. Ezen megjelent Luczenbacher Rita pettendi földbirtokoslány

Pindroch Csaba és Verebes Linda a KALÁSZ jubileumán

és Stettner Andrea szociális testvér Erdélyből. Akkor találkoztak először. Ők ketten alapították meg Magyarországon a KALÁSZ-t, 1936-ban. A kommunista hatalomátvétel után, a feloszlítás évében már százezer tagja volt az egyesületnek.

Jelenleg Marton Zsolt váci megyéspüspök a szervezet lelki vezetője. A korábbi lelki vezető papok közül különösen sokat tett a KALÁSZ-ért Békés Gellért, Olofsson Placid, Máté György. A KALÁSZ egykori elnöke elődei közül megemlíttette Metzger Gabriella, Illésy Mária, Terlanday Sándorné, Szénássy Rózsika nevét.

1990. április 4-én a KALÁSZ Egyesületet törvényesen jóváhagyta a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK), és bejegyezte a Fővárosi Bíróság. Az egyesület jelenlegi országos központja Budapesten van, a Maros u. 26. szám alatt.

A nap utolsó előadását Dyekiss Virág, a néprajztudományok doktora tartotta *Boldog asszonyok a Boldogasszony palástja alatt* címmel. A Mária-ünnepeket elemezve hangsúlyozta: a Szűzanyához minden életállapotban kapcsolódnunk tudunk, és az Egyház is támogatja Jézus édesanyjának tiszteletét.

Bodnár D.
Fotó: Merényi Zita

Kölcsönteső a nagycsaládban

Ági 2012-ben érettségizett, férjével négy évvel később házasodtak össze. Az azóta eltelt tíz év alatt óriási változások történtek az életükben: májusra várják az ötödik gyermeküket, és januárban nevelőszülőként befogadtak egy nem egészen egyéves kislányt is. Ági az anyaság széles spektrumát és megannyi árnyalatát átélte már, noha még krisztusi korbá sem lépett. Anyák napja alkalmából az ő történetét osztjuk meg az olvasókkal.

Ági egy szalagavatón találkozott a leendő férjével, akivel 2016 áprilisában házasodtak össze. Mindketten hatgyermekes családból jönnek, így nem csoda, hogy sok gyermekkel képzeltek el a közös életüket. Ági szeret kicsikkel foglalkozni, óvónő lett. Egy évet dolgozott a szakmájában, mielőtt a gyerekeik megszülettek volna.

Fájdalmasan alakult az első várandósság, a magzatot félidős nagy babaként elveszítették. Férjével együtt mentek át a váratlan tragédián. Áginak azóta is sokszor eszébe jut ez az baba. Amikor a következő gyermekét hordta a szíve alatt, félidőig nagyon izgult, hogy minden rendben legyen. „Könnyű dolgunk volt vele, jó baba volt. Császármetszéssel született, a szívhangja miatt azonnal cselekedni kellett. Elaltattak a műtéthez, emlékszem, mennyire rosszul voltam utána. Másfél évvel később a kislányunkat szintén császárral szültem. A harmadik babával december 25-ére voltam kiírva. Szerettem volna esélyt adni annak, hogy természetes úton jöhessen világra, de nem ragaszkodtam hozzá mindenáron” – emlékszik vissza Ági. Nagyon kevés orvos vállalja, hogy két császármetszés után a kismama természetes úton szüljön. Főleg karácsonykor. Ági sok nőgyógyászt végigtelefonált. Az orvosok elutasították, mondván, hogy akkor szabadságon lesznek, nem vállalják. Volt azonban még egy orvos a lista végén. Férje bátorította Ágit, hogy őt még hívja fel. Nem volt hiába, készségesen vállalta a szülés kísérését. A kisfiú így természetes úton jött a világra, de nem sírt fel, a születése után elvitték. Ági a negyedik gyermekével élte át először, hogy milyen érzés, amikor az újszülött babát azonnal odaadják neki.

Bár mindig sok gyereket szerettek volna, Ági mostanában már érzi a fizikai határait. „A negyedik gyerekünk hamarosan hároméves lesz, most először fordult elő velem, hogy nem szoptattam és nem is vártam babát. Az anyaság betölti az életemet, úgy érzem, ezt most kell kiélveznem. Látom, milyen nagyok lettek már, milyen hamar elrepülnek ezek az évek. Igazából csak a felszínen tudok háborogni, ha például nem jutok el valahová a gyerekek miatt. Szívesen vagyok itthon, szeretem, ha itt minden rendben van, mindenkinek jól mennek a dolgai.”

Sok édesanya egy idő után felteszi magának a kérdést: de hol vagyok ebben az egészben én? Annyira a „mi”-ben gondolkodik már,

hogy szinte elvész, teljesen feloldódik benne. „Anyák körében sokszor előjön ez a téma – mondja Ági. – Én mindig úgy képzeltem el az életem, hogy lesznek gyerekeim és állataim, de nem gondoltam volna, hogy az álom tényleg valóra válik. És mégis! Volt bennem nyitottság a nevelőszülősegre és az örökbefogadásra is. Amikor megkaptuk a nevelt babát, nagyon mélyen érintett, hogy ez most a valóság!”

Talán egy másik szomorú veszteség is szerepet játszott abban, hogy Ágiban megszületett egy kisgyermek befogadásának vágya. A harmadik gyermekük után is volt egy vetélése, a terhesség korai szakaszában. Akkor, mint kiderült, ikrekkel volt várandós.

Elférne itt még egy...

De nem csak ilyen fájdalmak vezettek a nevelőszülőséghez. Az élet váratlanul megajándékozhatja az embert egy érzéssel, vággyal. „Egyszer esett az eső, a kicsik nagyon be voltak pörögve a lakásban – mondja Ági. – Amikor kiszabadultak a kertbe, önfeledten játszani

és az energiát, ha nevelőszülőként befogadunk a családukba egy kicsit?”

Áginak kétségei voltak, s hogy dönteni tudjon, tavaly elvégezte a Fiat 90 lelkigyakorlatot. Várta, hogy a végére egyértelmű választ kap majd, de nem jött biztos útmutatás. Mindenesetre elkezdte a nevelőszülői képzést.

„Mire megkaptam a tanúsítványt, addigra már több pszichológiai vizsgálaton mentünk keresztül, és körbefotózták a házunkat is, hogy megfelelőek-e a körülmények. Azt mondták, november végén már biztosan lesz gyerekkiajánlás. Elmondhattuk, milyen korú gyereket szeretnénk befogadni. Először újszülöttet kértünk, de amikor várandós lettem, számolgattunk, és arra jutottunk, nem biztos, hogy bírni fogjuk, ha egyszerre lesz itthon egy pár hónapos baba meg egy újszülött. Ezért azt mondtuk, hogy kicsit nagyobb legyen a baba, egy év körüli. Határidőt szabtuk magunknak: ha decemberig adnak valakit, vállaljuk, utána már nem biztos. De azért minden héten alkudoztunk, hogy ha még most hívnak, akkor befogadjuk a

kezdték, én pedig néztem őket: kell ennél több egy gyereknek? Úgy éreztem, elférne itt még egy, de gondoltam, inkább csak akkor, ha a többiek már nagyobbak lesznek. Körülnéztem a környezetemben, de nem találtam nevelőszülőket. Gondoltam, biztosan megvan ennek az oka... Aztán egyre erősebb lett bennem az az érzés, hogy ennek most van itt az ideje, később nehezebb lenne visszacsöppenni a kisbabázásba. Ahogy töprengtem, még az is felvetődött bennem, hogy normális-e ez a gondolatom. Lehet, hogy valamit nem csinálok jól itthon? Mennyire veszem el a saját gyerekeimtől az időt

kisgyereket. Január közepe körül nagy hó volt, két szánkóval mentem a gyerekekért a suliba meg az oviba. Akkor értesítettek. A kicsi még nem volt egyéves.”

A kisbaba az értesítés után bármelyik nap a családba kerülhet, végül Ágiék mentek el érte. A vér szerinti szülőknél, akik jelenlegi körülményeik között nem tudják nevelni gyermeküket, kéthetente van lehetőségük arra, hogy találkozzanak vele egy meghatározott helyen, és telefonon érdeklődhetnek iránta a nevelőszülői hálózatnál. „Mindig igyekszem, nehogy fáradt vagy éhes legyen a kicsi, amikor

találkoznak, hiszen az édesanyjának kéthetente az az egy órája van vele. Ugyanakkor érzelmileg nem könnyű ez.”

A befogadott gyermek nagyon mosolygós, kedves kisbaba. Arra számítottak, hogy sokat fog sírni, de végül nem így lett. Nem volt intézetben, családtagok látták el, mielőtt Ágiékhoz került.

A nagy változásra, hogy „kölcsontesót” kapnak, a gyerekeket is fel kellett készíteni. „Azt mondtuk nekik, hogy amíg az anyukája nem tud vigyázni rá, addig itt lesz velünk. Január óta van nálunk, és még egyikük sem mondta, hogy inkább vigyűz haza. Isteni csoda, hogy ilyen kisbabát kaptunk! Azért voltak és vannak nehéz éjszakáink, mert nem mindig alszik jól, jött a foga. Most már nagyon kötődik hozzánk és a kölcsontesóihoz is.”

„Számíthatok a környezetemben lévő anyukákra”

Néhány héttel azután, hogy a kislányt befogadták, Ági érezni kezdte, hogy a növekedő pocakja miatt már nem könnyű emelgetnie őt. „Szinte az a nehezebb nekem, amikor a nagyobb iskolában, óvodában vannak, és csak a két kicsi van itthon, mert olyankor nem könnyű lekötöni őket. Hálas vagyok a Jóistennek, hogy

számíthatok a környezetemben lévő anyukákra, ha szükségem van rá.”

A nevelőszülők nem örökbefogadó szülők. Mindig számolniuk kell azzal, hogy a gyermek egyszer elkerül tőlük. „Nem tudjuk, mennyi ideig lesz velünk. A férjem emiatt ódzkodott az egésztől. Én is félek, hogyan érinti majd a gyerekeket, ha egyszer elkerül tőlünk. Szokták kérdezni tőlünk, tervezzük-e, hogy örökbe fogadjuk őt. A nevelőszülőségnek nem ez a célja, de ha itt lesz velünk tizenhat évesen is, és érzelmileg ez esne jól neki, gondolkodás nélkül azt mondanánk: legyen! Amíg ránk van bízva, addig tudunk vigyázni rá. Sokszor halljuk örökbefogadó szülőktől, mennyire hálásak a nevelőszülőknek, mert pár hónap is sokat számít, amit családban tudott tölteni a kicsi.”

Ágiék a gyerekek pedagógusait is értesítették a változásról. „Az ovistársak és az osztálytársak anyukái sokszor mondják: hallják, hogy van kölcsontesó, mert a gyerekeink büszkén mesélik. A nagyokkal meg is beszéljük, mit feleljenek, ha valaki kérdezi, mi történt nálunk. A környezetünkben persze olyanok is akadnak, akik csodálkoznak, hogy minek kellett nekünk még egy gyerek, nem félünk-e attól, hogy egyszer majd a fejünkhöz vágja: nem vagy az anyám...”

Sokan kérdezik azt is, hogy fog szólítani miniket, hiszen a többiektől azt hallja, hogy apa, anya. Ha nagyobb lesz, biztosan meg fogjuk különböztetni, hogy tudja, ki az igazi anyukája.”

„Szeretném, ha a nevelőszülőség szépségét mások is meglátnák – mondja végül Ági. – Nem azért csináljuk, mert mi jobbak lennénk, vagy könnyebben menne nekünk. Bennünk is volt félelem, tartottunk attól, mi van, ha kudarcot vallunk. Úgy éreztük, a gondviselésre bízunk magunkat, ezért imádságban kértük a Jóistent, hogy mutassa meg, helyesen tesszük-e, ha befogadjuk őt. Napról napra kapjuk a megerősítést, hogy jó úton járunk.”

A kicsi érkezése óta alig telt el néhány hónap, de már családtagként tekintenek rá. A gyerekeknek is könnyű volt megszeretni és elfogadni őt. Az édesapák általában később kezdenek kötödni a gyerekekhez, mint az édesanyák, de Ágiék családjában ez nem így alakult: a kicsi rengeteget van a nevelőapukája kezében, és már nemcsak a saját gyerekeik nagyon apások, hanem ő is. Olyan erősen kötődik a kölcsonszüleihez, hogy még az is lehet, éppen ő lesz a legféltékenyebb a májusban születendő babára.

Vámosy Erzsébet

A teljes igazságot kell tanítani

A bajai Szent László-iskola jubileuma

Jubileumi ünnepséggel emlékeztek meg az intézmény újraindításáról a 30. évfordulón a bajai Szent László Általános Művelődési Központ alapítói, egykori és jelenlegi pedagógusai, diákjai április 21-én.

Az ünnepség a baja-belvárosi Szent Péter és Szent Pál-plébániatemplomban hálaadó szentmisével kezdődött, melyet Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek mutatott be. Az ünnepi szentmisén a főpástorral együtt szolgált az iskola két öregdiákja: Gyirán Péter jánoshalmi plébános, a főegyházmegeje áldozópapja és Tokodi László OP, a debreceni Szent László Domonkos Plébánia plébániai kormányzója; valamint Binszki József esperes, baja-belvárosi plébános és Szűcs Tibor vaskúti plébános.

Bábel Balázs érsek szentbeszédében kiemelte: a katolikus iskola feladata, hogy a tudományos, filozófiai és tantárgyi igazságok mellett a teljes igazságot, azaz Jézus Krisztus tanítását hirdesse.

Az ünnepség az iskola Rátvay Zoltán Sportcsarnokában folytatódott, ahol elsőként Dávid M. Bernadette, az intézményt fenntartó szerzetesrend, a Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolánövérék általános főnöknője mondta el ünnepi beszédét.

„Szeretteinknek születésnapjukon valami ilyesmit szoktunk mondani: »Isten éltesen sokáig, sok-sok kegyelmet kívánunk a következő évekre!«. Mi szebbet és jobbat kívánhatnánk? Valószínűleg ugyanezt kívánták elődeink is 1870-ben, amikor a leányiskola megnyitotta kapuit, hogy magas színvonalú, átfogó oktatást és képzést biztosítsanak benne a kalocsai iskolánövérék. Túlzás nélkül állíthatom, hogy Baján és környékén szeretik és nagyra becsülik ezt az oktatási központot. Ennek egyik jele, hogy egyre több szülő bízta ránk legnagyobb értékét, a gyermekét. Az újraindulás óta folyamatosan megfigyelhető a létszámnövekedés. Míg 1996-ban 19 diákkal kezdődött az oktató-nevelő munka, mára ez a létszám 1214 főre emelkedett. Így az iskola jelenleg az ország legnagyobb katolikus közoktatási intézménye” – hangsúlyozta a Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolánövérék általános főnöknője.

A visszaemlékezést követően Turi Tünde középiskolai rajztanár mondta el gondolatait, aki 1996-ban pályakezdőként került az iskolába, és 1998-ban ő tervezte meg az intézmény címerét. Végül Hajdók Róbert főigazgató arról beszélt, hogy a pályája során végigkísérte az

elmúlt harminc év eseményeit, ugyanis még az alapítók – köztük a néhai Tarján Levente igazgató, Baja díszpolgára – vették fel az intézménybe mérnöktanárnak. A főigazgató a jelen lévő alapítókról rövid, szívhez szóló méltatással emlékezett meg, és kifejezte háláját mindazért a munkáért és kitartásért, amellyel újra elindították Baján a katolikus keresztény alsó- és középfokú oktatást.

A Szent László Általános Művelődési Központ a diáklétszámot tekintve a magyar katolikus közoktatási hálózat legnagyobb intézménye. A Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolánövérék fenntartásában működik, s az egyik legkomplexebb vidéki katolikus intézmény, amely az óvodától az érettségig és a szakmástervezésig tanulási lehetőséget és közösséget biztosít a gyermekeknek, fiataloknak.

**Juhász Péter László állandó diakónus,
Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegeje
Fotó: Iván Donát, Kopriyanacz Kristóf**

A Bibliáról másfél óra alatt

Beszélgetés Fábry Kornél püspökkel a Szentírásról

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspöke a Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola (PPHF) XXIII. János Szakkollégiuma Horizontok című szakmai műhelyének meghívására április 20-án érkezett Pécsre. Az idén indult *Biblia egy év alatt* című podcastsorozat házigazdája Szentírás olvasásának és értelmezésének módszertanába vezette be az érdeklődőket.

A Magtár Látogatóközpontban tartott beszélgetésen jelen volt Lukács Ottilia, a PPHF rektora, valamint Szalay Máttyás, a PPHF tanácskezelő főiskolai tanára, a XXIII. János Szakkollégium elnöke. A rendezvényen Fábry Kornél püspök beszélgetőtársa Szolnoki Barna főiskolai hallgató volt. Lukács Ottilia rektor, aki bibliaismeretet és bibliai hébert oktat a főiskolán, Felföldi László pécsi megyéspüspök távollétében köszöntötte Fábry Kornélt, majd kifejezte örömét, hogy az intézmény falain kívül sikerült megrendezni a sorozat aktuális állomását, így a témával nemcsak a hallgatókat tudták megszólítani.

A jó hangulatú beszélgetés során Fábry Kornél megosztotta a hallgatósággal egyetemista éveinek néhány meghatározó mozzanatát a Bibliával való elmélyültebb találkozásának emlékeiről, melyen keresztül, mint mondta, megtapasztalta Isten elfogadó szeretetét, mely végül a papi hivatás kibontakozását jelentette számára. A segédpüspök iránymutatást adott arra vonatkozóan, hogyan érdemes a mai kor emberének szemlélnie a Szentírás könyveit az azt papírra vető szentírók korabeli ismeretei és a Szenthagyomány tükrében. Rávilágított arra is, hogyan formálja a döntéseinket és személyes életünket a Biblia azzal, hogy követendő vagy

éppen elretentő példákat, sorsokat, példaképeket állít elénk.

Fábry Kornél kiemelte: a periodikusan ismétlődő A, B és C liturgikus években a Szentírás szövegének mintegy egyharmad részét olvassuk fel a szentmiséken. A további szakaszok csak akkor tárnak fel előttünk, ha rendszeresen kezünkbe vesszük a Bibliát. Isten szavának velünk élő üzenetét azért ajánlott rendszeresen olvasni, hogy a Szentlélek a megfelelő pillanatban eszünkbe juttatva tárja elénk azt a szentírási szakaszt, melynek üzenetére az adott pillanatban szükségünk van.

A Biblia rendszeres olvasása közben mindig más részletek ragadják meg aktuálisan

a figyelmünket. Célszerű ezeket újra és újra elolvasni, értelmezni és feltárni, hogy a szakasz szerzője kiknek és milyen teológiai céllal írta az adott részt, mi fontos belőle számunkra és mi lehet a minket megszólító üzenete. A beszélgetés zárásában a moderátor azt kérte Fábry Kornéltól, hogy ossza meg a jelenlevőkkel, mit jelent számára a Szentírás. A segédpüspök János evangélista mondatával válaszolt: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen.” (Jn 3,16)

Forrás: Pécsi Egyházmegye
Fotó: Tömör Balázs

„Ne hagyják, hogy a szolgálat rutinná váljon!”

Nyolc új alszerpapot szenteltek Nyíregyházán

Tamás apostol vasárnapján, április 12-én a Görögkatolikus Metropólia a papi hivatás által megérintett papnövendékeket ünnepelte: a nyíregyházi görögkatolikus székesegyházban az esti vecsernye keretében nyolc papnövendék részesült a kisebb rendekben.

A Hajdúdorogi Főegyházmege, a Nyíregyházi Egyházmege és a Miskolci Egyházmege növendékei újabb fontos mérföldkőhöz érkeztek a papság felé vezető úton: alszerpappá avatták őket főpásztoraik. A szertartáson a három görögkatolikus főpásztor a saját egyházmegejéből származó fiataloknak adta fel a kisebb rendet. Az ünnepi vecsernyét Dobos András szeminárium rektor vezette.

Az ünnepi szertartás szónoka Kocsis Fülöp érsek-metropolita volt, aki a feltámadt Krisztus és a hitetlennek nevezett Tamás apostol

találkozásán keresztül világított rá a hivatás lényegére. Tanításában emlékeztetett: ahogy a zárt ajtó sem volt akadály a feltámadt Krisztus számára, úgy a mi belső bezárkózásunkat és félelmeinket is fel tudja oldani.

Az apostolok félelemből zárták be az ajtót, mert a jövő bizonytalanságától tartottak. „Amikor félünk, mi is a jövő miatt aggódunk. Holott ennek a félelemnek nincs oka, hiszen maga az Úr lép be közénk, és közöttünk marad – hangsúlyozta Kocsis Fülöp érsek, majd hozzátette: – Bármilyen történik is, Jézus Krisztus közöttünk marad.” A metropolita – párhuzamot vonva Tamás apostol meggyőződése és a papi hivatás között – kiemelte: Krisztus nem hosszas gyözködéssel, hanem a jelenlétével és az érintés lehetőségével törte át Tamás konokságát. A nyolc fiatal ember mostani avatása is egy ilyen szent érintés: az alszerpapi köntös és az

oracion felöltése Isten ölelő karjait jelképezi.

Kocsis Fülöp emlékeztetett arra is, hogy bár a hivatás indulásakor átélhet az ember rendkívüli, „ajtó áttörő” pillanatokat, a papi élet nagy része mégis a halk kopogtatásról szól. A mindennapok feladata az Isten szavára való állandó odafigyelés és a szív nyitva tartása, hogy az Úr „ki-be járhasson” rajta keresztül másokhoz is. A hajdúdorogi érsek útravalóul azt kérte az új alszerpapoktól, hogy őrizzék meg az „első csók” tisztaságát, amellyel most a szent ruhát illették, és soha ne hagyják, hogy a szolgálat rutinná váljon. Minden szertartást azzal a megrendültséggel végezzenek, amellyel Tamás borult le az Úr előtt: „Én Úram, én Istenem!”

Az alszerpapi (szubdiakónusi) rend az egyik fontos lépcsőfok a

papság felé vezető úton – a papnövendék már tényleges liturgikus szerepet vállal az oltár körüli szolgálatban. Ez a pillanat nemcsak személyesen nekik, hanem a közösség számára is megerősítés: a nyolc új alszerpap a hivatás folytonosságának jele. Az újonnan avatott alszerpapok: Nagy Tamás (IV. évfolyam), Sajtos László (IV. évfolyam) – Hajdúdorogi Főegyházmege; Pipoly Patrik (IV. évfolyam), Mikita Marcell (V. évfolyam), Mikita Gábor (V. évfolyam) – Miskolci Egyházmege; Kocsis Balázs (IV. évfolyam), Fazekas Márton (IV. évfolyam), Nászta Ferenc (IV. évfolyam) – Nyíregyházi Egyházmege.

Forrás: Nyíregyházi Egyházmege

Fotó: P. Tóth Nóra/ Nyíregyházi Egyházmege

A szabadság forrása Krisztusban van

Keresztelés és bérmálás a veszprémi börtönben

Különleges és megható liturgikus alkalomra került sor április 17-én a Veszprémi Büntetés-végrehajtási Intézetben: Udvardy György érsek szentmisét mutatott be, amelynek keretében a felkészült fogvatartottak közül többen részesültek a keresztség és a bérmálás szentségében.

A szentmise előtt Nagy Ádám bv. alezredes, az intézet parancsnoka köszöntötte a jelenlévőket. Különleges megtiszteltetés, hogy

Udvardy György érsek elfogadta a meghívást, és jelenlétével emeli az ünnep fényét – hangsúlyozta Nagy Ádám, majd arra hívta fel a figyelmet, hogy ez az alkalom nemcsak a fogvatartottak, hanem az intézet személyi állománya számára is jelentős lelki esemény.

A főpásztor a feltámadt Krisztus köszöntésével fordult a jelenlévők-höz, és rámutatott: a szentségek ünneplése egyszerre közösségi és mélyen személyes esemény, amely

a szív legmélyén valósul meg. A jelek és szimbólumok által valóságos találkozás történik Istennel, amely meghív a változásra, a növekedésre és az új életre. Az evangéliumban Jézus a kenyérszaporítás csodájában mutatja meg gondoskodó szeretetét: Isten nemcsak a testi, hanem a lelki szükségleteinkről is gondoskodik, és önmagát adja táplálékkul számunkra.

Homíliájában a veszprémi érsek kiemelte: a húsvét üzenete nem csupán Jézus feltámadásának örömhíre, hanem annak megtapasztalása is, hogy Krisztus a lelki halálból is képes életre vezetni bennünket. „Hányszor hordozunk magunkban terheket, kudarcokat, amelyeket véglegesnek gondolunk – Krisztus azonban azt mondja: »aki bennem hisz, az nem hal meg örökre«” – fogalmazott Udvardy György.

Rámutatott arra is, hogy az apostolok bátorsága abból fakadt, hogy találkoztak a feltámadt Krisztussal. Ez a találkozás ad erőt ma is ahhoz, hogy az ember képes legyen újrakezdeni, jó döntéseket hozni és szeretetben élni, a legnehezebb körülmények között is. A liturgia so-

rán a szentségek felvételére készülők nyilvánosan is megvallották hitüket és elköteleződésüket Krisztus mellett.

Ezt követően tartották a keresztelés és a bérmálás ünnepélyes szertartását. Az új életre születés és a Szentlélek ajándékainak kiadása valóságosan is reményt és szabadságot hozott a jelenlévők szívébe. A szentmise végén Udvardy György érsek egy-egy bibliát ajándékozott a szentségekben részesülőknél, hangsúlyozva: Isten igéje képes formálni és életre vezetni mindazokat, akik nyitott szívvel olvassák. Az ünnep zárásaként Oberfrank Pál Kossuth- és Jászai Mari-díjas, érdemes művész, a Veszprémi Petőfi Színház igazgatója versekkel segítette a résztvevőket abban, hogy még mélyebben megértsék és átéljék a húsvéti titok üzenetét.

A különleges alkalom tanúságtétel volt arról, hogy Krisztus kegyelme minden élethelyzetben jelen van, és a legzártabb falak között is képes utat nyitni a szabadság, a megújulás és az újrakezés felé.

Forrás és fotó:
Veszprémi Főegyházmege

Meghallani a hívó szót

Püspöki szentmise papi és szerzetesi hivatásokért Győrben

Veres András győri megyéspüspök koncelebrált szentmisét mutatott be április 17-én az új papi és szerzetesi hivatásokért Győrben, a Nagybaldogasszony-székesegyházban. A szentmise végén a jelen lévő papok és hívek a főpásztor vezetésével a Könnyező Szűzanya kegyoltára előtt imádkoztak.

A szentmise szónoka Radó Tamás kapuvári plébános, a Kapuvári Esperesi Kerület esperese volt. Jézus Krisztus megtestesülésével új világ kezdődött: Isten belépett az ember életébe. Maga jött el, maga tanít, vezet, irányít bennünket az üdvösségre vezető úton – hangsúlyozta szentbeszéde elején a papi szolgálatának 48. évében járó Radó Tamás atya. – Ugyan a megváltást egyedül vitte végbe, de apostolokat választott maga mellé, hogy hirdessék az evangéliumot.

Az apostolok biztos megélhetéssel rendelkeztek, többüknek családja is volt. A biztonságot, a kényelmet, a nyugalmat, a kiegyensúlyozottságot kellett hátrahagyniuk. Az első hívó szóra megtették ezt. Elindultak a bizonytalanságba, elindultak, mert Isten szava, Jézus hangja bá-

torította és erősítette őket. Nem az erőseket és az okosakat választotta ki Jézus, hanem az elkötelezetteket. Nem az volt a legfontosabb számukra, mit szeretnének ők, hanem hogy milyen eszközül tudnak szolgálni az Istennek, Jézus Krisztusnak az üdvösség tervében, hogy üzenete minden emberhez eljusson.

Saját elgondolásaikról, vágyaikról, terveikről kellett lemondaniuk – mutatott rá a kapuvári plébános. Jézus Krisztus ma is hív apostolokat, de környezetük zajától gyakran nem hallják meg a hívást a címzetek. Olyan megerősítő közösségre van szükség, amelyben a fiatal meg tudja hallani, érteni és követni Jézus Krisztus szavát. Érdemes és jó is papnak lenni, olyan papnak, aki közösségben él, a közösséggel együtt él. A pap nem magányos farkas, hanem a közösséget szolgálja, a közösség pedig úgy éli meg a hitét, a mindennapjait, hogy a pap megtapasztalja, milyen jó papnak lenni – hangsúlyozta a szentmise szónoka. Új világ kezdődött Jézus Krisztus által. Vajon rajtunk keresztül, a mi szavainkon, élet példánkon, tanításainkon,

imádságos életünkön és mindennapi tetteinken keresztül mikor fog elkezdődni az új élet? Az új élet elkezdődik, ha valódi közösségben tudunk élni egymással.

A fiatalok így fogják meghallani és megérteni: „Kövess engem!” (vö. Jn 1,43) – hangzott el a prédikációban. A szentmise végén a koncelebráló papok és a hívek Veres András püspök vezetésével a Könnyező Szűzanya kegyoltára előtt imádkoztak.

Forrás: Győri Egyházmege
Fotó: Ábrahám Kitti

Irgalom, öröm és testvériség

Emléktáblát állítottak a Santa Maria Maggiore-bazilika Mária-kegyképénél

Rolandas Makrickas bíboros, a római bazilika főpapja vezetésével rózsafüzért imádkoztak és szentmisét mutattak be Ferenc pápa halálának első évfordulóján, április 21-én. Leó pápa – aki apostoli úton van Afrikában – üzenetet küldött ez alkalomra. Leleplezték és megáldották az emléktáblát a Salus Populi Romani-kegykép előtt, ahol Ferenc pápa 126 alkalommal imádkozott.

Ferenc pápa sírja felett a Santa Maria Maggiore-bazilikában annak a mellkeresztnek a másolata látható, amely élete nagy részében elkísérte őt. Előtte fehér és sárga virágok díszelnek, svájci gárdisták és csendőrök őrzik a sírt, ami már egy éve zarándokhely, a fiatalok jubileuma idején pedig mindössze négy nap alatt mintegy százezen időztek el előtte.

Ferenc pápa halálának napján rózsafüzér-imádság keretében emlékeztek meg róla, amelyet a bazilika főpapja, Rolandas Makrickas bíboros vezetett, és amelyen Baldo Reina bíboros, a Római Egyházmegye vikáriusa is részt vett. A Pál-kápolnában mondták az imát az Istenanya, a Salus Populi Romani kegyképe előtt, akire Ferenc pápa apostoli utazásait bízta, és aki előtt 126 alkalommal rózta le tiszteletét. A Szűzanyára bízta a világ fájdalmait és aggodalmait, és maga mellett akarta látni abban a felejthetetlen pillanatban is, 2020. március 27-én, a Szent Péter téren mondott imádsága

idején, amikor a világjárvány a legfélelmetesebb arcát mutatta, elszigetelve egymástól és mélyen megváltoztatva az embereket.

A rózsafüzér végén a bazilika főpapja leleplezte azt az emléktáblát a kápolna jobb oldalán, amely Ferenc pápa és a Salus Populi Romani közötti különleges kapcsolatra emlékeztet. Latin nyelven áll rajta a felirat: „Ferenc római pápa, aki 126 alkalommal időzött el áhítatos imában a Salus Populi Romani előtt, saját kívánságára ebben a pápai bazilikában nyugszik. 2026. április 21-én, halálának első évfordulóján.”

Giovanni Battista Re bíboros, a Bíborosi Kollégium dékánja mutatta be a szentmisét Ferenc pápa emlékére. „Egy évvel azután, hogy erről a földről az Atya házába költözött, Ferenc pápa élő emléke benne él mindenki gondolataiban és szívében” – hangsúlyozta. Az evangélium elhangzása után Re bíboros felolvasta Leó pápa üzenetét, aki Afrikából lélekben csatlakozott a jelenlévőkhöz, hogy megemlékezzen egy éve elhunyt elődjéről, aki földi zarándokútját a feltámadt Krisztus ölelésében fejezte be, az »evangélium örömeiben«, mely az egyik legmélyrehatóbb apostoli buzdítását is ihlette.

A pápai üzenet felolvasása után Re bíboros XIV. Leó szavaira reflektált, amelyek felhívásként hatnak a néhai pápa szellemi örökségének megőrzésére. Ez az örökség olyan kulcsszavakban

foglalható össze, mint az evangélium öröme, az irgalmasság, az egyetemes testvériség, a bányász, az Egyház mint táborigazgató, valamint hidak építése falak helyett. „Segítsen minket Isten Anyja, akit annyira tisztelt a néhai pápa, aki ebben a máriás szentélyben kívánt nyugodni” – ezzel a fohással zárta beszédét a bíboros. Az egyetemes könyörgésekben is megemlékeztek Ferenc pápáról, az evangélium hirdetéséről, amely meghatározta az életét, a kicsinyek és az utolsók iránti szeretetéről.

A szertartás a bíborosok tiszteletadásával zárult az argentin pápa sírjánál; a bazilika főpapja, Makrickas bíboros megáldotta az emléktáblát, miközben emlékeztetett arra, hogy „a remény nem csal meg” (Spes non confundit), amint a szentévet meghirdető bulla címe hirdette. A remény, ami a Ferenc pápa által 2024. december 24-én megnyitott szentév központi üzenete volt, ma még inkább az a horgony, amely bár homokba mélyed, képessé tesz minket arra, hogy az életbe és mindenekelőtt Krisztusba kapaszkodjunk.

Fordította: Thullner Zsuzsanna

Forrás: Vatican News olasz nyelvű szerkesztősége

Fotó: Santa Maria Maggiore-bazilika Facebook-oldala

Jézus közelségében

Megemlékezés a budapesti Avilai Nagy Szent Teréz-templomban

Ferenc pápa halálának első évfordulóján, április 21-én este megemlékezést tartottak a budapest-terézvárosi Avilai Nagy Szent Teréz-templomban.

A fehér virágkoszorú az ismerős mosolygós portré előtt a szentély előterében jelzi, a közösség Ferenc pápára emlékezik. Egy éve hunyt el az argentin származású egyházfő, ez alkalomból egész estés megemlékezést tartottak az Avilai Szent Teréz-plébánián. A szentmise főcelebránsa és szónoka Horváth Zoltán plébános volt, koncelebrált Alpek Gergely káplán. A szentáldozás alatt Demény Mihály tangóharmonika-művész játékát hallhattuk.

A híveket Horváth Zoltán plébános köszöntötte: „Egy éve költözött a Teremtőhöz Ferenc pápa. Szeretnénk hálát adni személyéért, és szeretnénk még mélyebben megismerni és megérteni tevékenységét az Egyház szolgálatában.” A homíliában Horváth Zoltán elmondta: A saját korunkban fellépő prófétákat nehezen értjük. Ferenc pápa is megélt a meg nem értést, holott az evangéliumot közvetítette. Az első ilyen nem értés volt vele kapcsolatban, amikor arra figyelmeztetett, hogy a migránsokkal befogadónak és segítőkésznek kell lenni. Fellépése egyrészt emberileg is érthető volt, hiszen ő maga is egy migráns családból származott, ismerte a küzdelmes utazást, az élet újrakezdését idegenként. De a pápát maga Jézus Krisztus vezérelte, aki a befogadásra figyelmeztet.

A hátrányos helyzetűek mellé állt

Horváth Zoltán felidézte Ferenc pápa ifjúkorából, hogy lelkiatyja hívására estéről estére összegyűltek a fiatalok, hogy az Oltáriszentség előtt imádkozzanak a rendkívül nehéz gazdasági, politikai helyzetben lévő hazájukért, népükért. Az ifjú Bergoglio az Oltáriszentség előtt térdelve érezte meg, mit jelent az Úr Jézus közelsége az ember életében. Akivel ugyanis több időt töltünk, hatással van ránk. A fiatal Bergoglio Jézus közelségében élt. Olyat választott, akiről biztos lehetett, hogy elfogad, befogad, és szeret, és az ember javát akarja. Jézus közelségében ezt tudja megélni az ember. Az éjszaka csendjében, az Oltáriszentség előtt a fiatalokban nem volt félelem, mert Jézus közelségében voltak – elevenítette fel a papság útját választó ifjú meghatározó élményét.

Horváth Zoltán beszélt az ifjú Bergoglio családi körülményeiről, hogy szülei, akik orvosnak szánták, nehezen fogadták el döntését, „cinkostársa” a nagymamája volt. A jegyességről adott neki egy könyvet, mely arról szólt, mit jelent elköteleződni, milyen küzdelemmel jár egy ember életében, legyen az egy másik ember vagy az Isten. Nem véletlen, hogy Szent Anna és Szent Joachim, Jézus nagyszülei nevéhez kapcsolódóan elrendelte a világegyház szá-

mára a nagyszülők világnapját. Ferenc pápa üzenetét keresve a világ számára már kezdettől megmutatkozik az egyszerűsége. A szegények, a perifériára szorultak, az elnyomottak, a valamiért hátrányos helyzetűek mellé állt. Látogatta a nyomornegyedeket, azokat, akikkel nem törődött más.

Idősödvé arra készült, hogy majd egy nyomornegyedben szolgálatot teljesítő szerzetesnővérek közé költözik. A Jóisten azonban Szent Péter székébe ültette. Egy egészen más világba került, egy egészen más feladatot kapott. Emberileg nehéz lehetett, de hogy maga mellett érezhette Istent, az egészen biztos – mondta a szónok.

Ferenc pápa kereste azokat az alkalmakat, amikor közel viheti az emberekhez Krisztust. Tette ezt örömmel és szívesen, mindenkivel, akivel csak találkozott. Ezt megéreztek az emberek. Nem különült el senkitől, sem a bűnös embertől, sem a vallási előjáróktól, sem az idegenektől, mindenki felé odalépett. Ferenc pápa leírja életrajzi könyvében, milyen nehezen élte meg, amikor kerekesszékebe került, és nem tudott odalépni az emberekhez, mert nem tudott járni. Mit jelenthetett átélni azt, hogy Isten megengedi, hogy attól fosztódjon meg, ami az életének legfontosabb része.

Mindenki a testvérem, mindenki hozzám tartozik

Végül Ferenc pápa névválasztása kapcsán elmondta: Assisi Szent Ferenctől vette a nevét, aki a békét, az egyszerűséget, a tisztaságot, a természet védelmét és az Isten szeretetét békésen hirdette az evangélium alapján az emberek között. A Szentatya a *Fratelli tutti* kezdetű enciklikáját

a Szent Ferenc sírjánál bemutatott szentmise után, az oltáron írta alá. Ferenc pápa ebben azt üzeni: mindenki a testvérem, mindenki hozzám tartozik. Utolsó enciklikája, ami már a hagyatéka, Jézus szívének tiszteletéről szól. Jézus szíve tiszteletében benne van, hogy ki kell lépni önmagunkból, hogy a másik ember befogadjuk.

Horváth Zoltán hangsúlyozta, így lehet megérteni Ferenc pápa életét: azok közé ment, akik mind a testvérei, akiket be akart fogadni. Utalva Ferenc pápa 2023-as magyarországi apostoli látogatására Gergely atyával közös megérintődését fogalmazta meg: mindketten a liturgiában szolgáltunk. Mi azt éltük meg, hogy Ferenc pápa közelségében léte megerősített bennünket abban, hogy Jézus közelségében kell élnünk, és ezt a közelséget átadni az embereknek lelkiismereti kötelességünk.

Argentína-élmény

Zárásként Alpek Gergely felolvasta XIV. Leó pápa Ferenc pápa halálának első évfordulója alkalmából írt üzenetét. A szentmise után a megemlékezés a plébánia közösségi termében folytatódott. Igazi Argentína-élmény várta a résztvevőket: Demény Mihály tangót játszott, köztük Ferenc pápa kedvelt darabját. Horváth Zoltán saját élményein keresztül hozta közel az argentin világot, Alpek Gergely pedig a Ferenc pápával való találkozásainak élményét osztotta meg. A plébánia argentin falatokat és italt kínált. A megemlékezés végén levetítettek egy Ferenc pápa életéről szóló filmet *Buenos Airesről a Vatikánig* címmel.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

HÍREK KÉPEKBEN

A harmadik piarista tehetségábort április 16. és 18. között tartották Budapesten, a Piarista Gimnáziumban. A rendezvényen összesen harminchat diák vett részt: húsz lány és tizenhat fiú, akik valamennyien a piarista iskolák 10. évfolyamába járnak Budapesten, Kecskeméten, Mosonmagyaróváron, Nagykanizsán, Szegeden vagy Vácon. A tábor célja a tehetséggondozás és a különböző tudományterületek iránt érdeklődő diákok szakmai fejlődésének támogatása volt.

„Mindnyájan egy szívvel!” mottóval szervez tábort az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye augusztus 11. és 15. között Bodajkon, melyre a 8. osztályostól az idén érettségiző korosztályig várják a résztvevőket. Jelentkezni május végéig lehet.

A Bükk szívében, Bükkszentkereszt-Hollóstetőn megnyílt az Illés Hajlék az ép szenvedélyért – Lelkigyakorlatos Ház felépülő szenvedélybetegeknek. A névválasztás a szenvedélyes Illés prófétához kapcsolódik, akit hollók tápláltak a pusztában. A szenvedélyek helyes irányba terelésével azok eredeti jó ereje az életet szolgálhatja. Szeretettel várják a jelentkezőket a május 25-től június 24-ig tartó lelkigyakorlatra.

„Mutassuk meg szeretetünket testvéreink és Krisztus Egyháza iránt!”

Kanonokok beiktatása Sopronban

„Isten tegye teljessé a jót, amit megkezdett bennetek! Vegyétek fel a kanonoki öltözéket, és foglaljátok el helyeteket a számotokra kijelölt módon!” Veres András győri megyéspüspök ezekkel a szavakkal iktatta a Soproni Társaskáptalan testületébe az új kanonokokat Szent György napján, április 24-én a soproni Szent György-templom búcsúünnepén.

A Soproni Társaskáptalan új kanonok tagjai: Gyürü Ferenc lövői plébános, a Sopron Környéki Esperesi Kerület esperese, valamint Kálmán Imre soproni városplébános, a Soproni Esperesi Kerület esperese.

Az ünnepi alkalmat megtisztelte jelenlétével számos, Sopronban szolgáló paptestvér, és az egyházmegye más pontjáról is érkeztek plébánosok, hogy együtt ünnepeljenek a

Szent György-templomban az új kanonokokkal, valamint a soproni hívő közösséggel.

A búcsúünnepen Veres András megyéspüspök megerősítette kanonoki szolgálatában Horváth Imre nyugalmazott soproni városplébánost és Turner Lajos fertődi plébánost. Különleges pillanat ez a mai, hiszen legutóbb tíz esztendővel ezelőtt bővült a Soproni Társaskáptalan – mondta a püspök. Külön üdvözölte a meghívottak közül Böcskei Győző esperes plébánost.

Nem az emberi erő, nem az emberi kitarítás tesz valakit szentté, az életszentség Isten ajándéka. Isten a maga erejét adja annak, aki hisz benne, aki az ő oltalma alatt él. Bármilyen nehézséggel kell is szembenéznie, Isten segítsége, ereje támogatja őt. Egyedül Isten szent, minden

ember Isten szentségéből részesül, részesülhet annak mértéke szerint, hogy mennyire befogadja Isten kegyelmi ajándékainak – mutatott rá tanításában a főpásztor.

Szent György közbenjárása által legyünk mindig készek válaszolni azokra a kihívásokra, amelyek a hétköznapi életben, a házasságban, a családban, a munkahelyen, az Egyházban, s mindenütt, ahová a gondviselés vezet bennünket – hangsúlyozta szentbeszédében Veres András megyéspüspök.

Az ünnepen lélekemelő zenei szolgálatot végzett a Szent György-templom kórusa.

**Forrás: Győri Egyházmegye Sajtóiroda
Fotó: Abrahám Kitti**

Nyolcvanéves
az
Új Ember

1945. augusztus 9-én jelent meg az Új Ember első száma. Lapunk nyolcvanéves fennállását ünneplve cikksorozatot indítottunk, válogatva az elmúlt évtizedek írásainak legjavából. Anyák napja alkalmából ezúttal Szabó Magdától.

Szabó Magda

Kezük a homlokukon

Ma anyák napja van. Ahogy kimondom, megbotlik a gondolat, nem könnyű a családtalannak évente végigelemeznie, hogy övéit hosszú évek óta már csak odafenn keresheti, s a ház, mely valamikori életét keretbe foglalta, virágerdejével, gyümölcsfáival együtt éppúgy elenyészett, mint akik benne éltek. A családtalan tudja, várnia kell, míg újra megleli a régi otthon lakóit, akiket távozásuk óta úgy őriz a szívében, mint a monstrancia a szentostyát, s nem békétlenkedik hiányukon, hanem emlékezik. Az emlék hordalékából kivillan egy hajdan az Északi-tenger partján látott emlékmű, amely a víz hadi vagy békés tevékenységet úzó áldozataira figyelmeztette az arra sétálót, s ami előtt azért torpant meg annak idején, mert nem haditengerészt vagy halászt ábrázolt az emlék, hanem az asszonyt, aki fia vagy férje után tekint, áll, visszavárja akkor is, ha tudja, lehetetlen e földön újra látnia, csak áll, csak faggatja szemével a mindent tudó hullámokat, nem moccan el, csak áll, csak néz, csak vár, várja a lehetetlent, az elképzelhetetlent, a bizonyos, hogy nincset, s mert a hullámokon felé villanó napfény erős, szemét árnyékolja, míg faggatja a parthoz csapódó vizet.

Az a kézmozdulat, amivel megpróbálja kivédni a fényt! Kinek nem ismerős, akinek volt-van édesanyja? Így állt, nézett utánam az enyém is, valahányszor elhagytam a szülői házat, indultam kocsihoz, vonathoz, repülőgéphez, életem valamelyik új színhelye felé. Állt a kapuban anyám, a kapudesztkának döntötte hátát, és nézett utánam, amíg csak egy villanásnyi még látszott belőlem vagy a járműből, ami vitt, így láttam viszont is, valahányszor visszaérkeztem, mintha távozásom vagy érkezésem hónapjai között el se mozdult volna őrhelyéről, állt, árnyékolva kezével a homlokát a pályaudvar kijáratánál, a repülőtérről várócsarnokában, vagy amikor a betegség már a házhoz kötötte, és otthonunk küszöbén nézett felém azzal a pillantással, amellyel nem tekintett és nem fog rám tekinteni többé senki. Apámtól tudom, még csak jeleztem, hogy készülök hozzájuk, hányszor kapta rajta ezen a mozdulaton, amelyet akkor látszólag semmi nem indokolt, csak kettejük titka, állt, feledhetetlen mosolyával és szemét árnyékolva kérdezte a színektől, a reális diszkrétoktól, milyen lesz a mennyei ajándék, akit egy csupa gond, keserves első világháborús esztendő majd az ölébe tesz. „Szerintem látott téged, aki még csak úton voltál zív alatt az időben – mondta apám –, olyan boldog daccal nézett szembe

a történelemmel, amelynek akkori szakasza valóban megpróbált bennünket, mintha felelni akarna azoknak, akik azt mondanák neki, micsoda felelőtlenség most ilyen bizonytalan jövőre világra hozni valakit. Én tudom, amit tudok – sugározta anyád szeme. Nagy, távoli fényt őrzött az arca: a legreménytelenebb időszakban imádkoztunk ide téged, sose látszott biztosabb remény a tekintetében, mint akkor.”

Sok olvasói levelet kapok, válaszolok valamennyire. A legutóbbira itt felelek I. Marianne-nak, mert kis élete nagy szomorúsága valahol nemcsak rímelt az anyák napjára, de szomorúan közérdekű. Marianne a múlt héten temette az édesanyját, s a gyászmisén tudatosult benne, hogy míg még tehette volna, elfelejtette, elmulasztotta, nem tartotta fontosnak visszaigazolni az eltávozottnak, amit kapott tőle, mit köszönhet neki, s most, mikor már nem teheti, úgy érzi, megfojtják azok a szavak, amelyeket most már élénken érzett szerencsétlenségére, nem mondhat ki annak, akinek szánna. Anyák napját nem tartották nálunk – írta a levelében –, azt érezték, banális, komolytalan, amellet szinte komikus egy *szeretem anyámat* napot kijelölni, majd nem hogy sértő. Az első, erre az ünnepre szánt virágot – írta – nem merete megvenni most, amikor végre felfogta, nem gesztust nevezett ki, egyezményezett, naiv rítust, hanem valamit, ami mély és szent, és amivel örökre elkésett, s ami, ha anyja odaátrol nem is rója fel neki, saját szemében megbocsáthatatlan. Marianne éjjel felriad arra, hogy anyja szólítja. Marianne, amit sosem érzett eddig, esténként fél, meg nem fogalmazható dolgoktól fél, alighanem önmagától. Most először érzi, hogy felnőtt, de nem tud mit kezdeni a felismeréssel, mert a tükrök, amelybe félve néz, riasztó képet mutat: Marianne nem vállalja önmagát,

se múltját, amelyben gyakran kinevette anyja óvó gondoskodását, amelyben abszolút önállóságot követelt, se jövőjét, amelyből hiányzik az anyja, akiről egy fázissal később fogta fel, hogy láthatatlanul is összefogta egy család életét, és egyetlen lányát mindig elkapta, amikor zuhanni látszott. „Ne szólj bele! – sír Marianne levele –, mindig rászóltam, ne szóljon bele semmibe. Most mit csináljak?”

Mit feleljünk Marianne-nak, aki olyan mély gödrében a kétségbeesésnek kezdi meg a gyászt, hogy az anyaság lényege nem jut el szégyenkező tudatáig: hogy az anyja mindig mindent megbocsát, és ha van valaki, aki az üdvösségben is azt figyel, talál-e utat jelenleg botorkáló gyermeke, az a halott, aki helyett mindezt nekünk mondta el. Marianne, vannak a nyelvünkben alapszavak, ilyen a *késő* és ilyen a *jóvátétel* igénye. A vétek megtörtént, de a beismerése nem késő, és enged időt megnyugvásra, jóvátételre is. Egy édesanyában az, ami azzá tette, nem porlad el, az üdvösségbe nem tartozik diszharmonia, az, aki valaha egy volt a gyermekével, ha hiányolta is az elmaradt szavakat, nem rója fel, képtelen másra, mit életében adni tudott: szeretet és megbocsát. A jóvátétel se kivihetetlen, de most már figyelnie kell Marianne-nak, mert valuta csak valutával egyenlíthet, ha eddig elmaradt az anyák napja lényegének felismerése, most a megtörténtét nem annál igazolhatja majd vissza, akit illetett volna, hanem akinek a legjobban szüksége van rá, és él. A természet évek óta büntet bennünket, szeretetre, gyermeki gondoskodásra számtalan árva öregasszony, öregember szorul, nem a sírt kell hetente koszorúval ellátni, hanem a ma még ismeretlen szenvedőt megkeresni, akinek a fel nem használt szeretetenergia átadható, aki a maga módján ugyanolyan árva, mint Marianne, méghozzá öreg, beteges is talán, és a receptjeit válogatja, melyik kiváltására marad pénze. Marianne, szegény az ország és a felnőttek, a nagyon öregek főképpen jól ismerik az árvaság fogalmát. A gyermekek távol vannak, esetleg nincsenek is, csak a súlyos jelen van, amely körülményeket, testi-lelki állapotot egyaránt magába foglal: ott botorkál valahol az az ismeretlen, akinek gyöngülő kezét a magunkéval erősítjük, aki lába helyett iparkodunk mi lenni a láb, elsegíteni orvoshoz, lelki orvoshoz is, templomba. Ha már látja, miben vett, ott kell helyrehozni, ahol még életet is hosszabbíthat vagy menthet az elköltözött, most már siratott édesanyja hagyatéka, az élet visszaigazolása, a felebaráti, gyermeki segítség. Istenben a legcsodálatosabb ajándékunk, hogy utat nyit és megbocsát. Álljon fel, induljon, Marianne, keresse meg azt, aki mellett keresztyénhez méltó módon vezekelhet! Törlesszen, árássa a gyöngédséget, a szeretetet és az erőt! Már várja az az ismeretlen, akit ezentúl támogathat, s aki nem tudja, hogy a jót, ami éri, valami levezekelt rossznak köszönheti. Szép anyák napját sokszor még, vagy legelőször, Marianne!

(2000. május 7.)

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelő-kápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Ol-társzsentség előtt. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75-77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imaládába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarországon, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homiliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisét mutatnak be Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba u. 5.) a következő napokon: május 6., szerda; június 6., szombat. A szentmisék 7 órakor kezdődnek.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.) június 18-án 18 órától 21-én

13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlatára: „Belső gyógyulás és szabadulás különféle kötelekeinktől”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelídítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani gyászoló sorstársaknak, a lehetőségekhez mérten. **A Szent Anna Plébánián az első félévben szünetelnek a csoportos foglalkozások! A tavaszi Tahi Lelkinapok is elmaradnak!** Csoportos foglalkozások a Pasaréti Községi Házban (Budapest II., Pasaréti út 102. – a ferences templom bal oldalánál) kéthetente szerda délelőttöként 10 órától 11.30-ig, programvezető: Kovács Virág Kata FMM nővér. Időpontok: 2026. május 6., 20. Elérhetőség: viragkata.anonima@gmail.com vagy 06/30-793-0435. Személyes elérhetőségek: kato.tegzes@gmail.com vagy 06/30-462-9272

MÉCS Napok – lelkigyakorlat házaspárok számára Budapesten 2026. május 8-10. között, péntek estétől vasárnap délutánig, a Budatétényi Verbita Szent Arnold Lelkigyakorlatos Házban. (Budapest XXII., Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.). A MÉCS Napok lelkigyakorlatokat a MÉCS-ben szolgálatot vállaló papok és házaspárok szervezik minden érdeklődőnek. Szeretettel várják a három évnél régebb óta szentségi (vagy rendezhető) házasságban élő házaspárokat. A programot Mészáros Domonkos atya vezeti. Jelentkezési határidő: május 3., vasárnap. További információ: <https://mecshonlap.hu/>

IMAALKALMAK

Gyermekre vágyók közbenjáró imaestje lesz Budapesten az Országúti Ferences Plébánia emeleti kápolnájában (Budapest II., Margit körút 23.) május 4-én, a hónap első hétfőjén 19 órától. Program: szentségimádás, közös ima, beszélgetések, találkozás hasonló helyzetben lévő párokkal. Bővebb információ: <https://www.par-beszed.hu/> programok, email: gyermekrevagyva@csjk.hu

ZARÁNDOKLAT

Országos engesztelő Mindszenty-zarándoklat május 2-án, szombaton 10.30-tól, a Nagyboldogasszony- és Szent Adalbert-főszékesegyházban (Esztergom, Szent István tér 1.). A szentmisét bemutatja és szentbeszédet

ADÁSVÉTEL

SEMATIZMUSOKAT keresek időkorlát nélkül. T.: 06/30-2510-647

ALBÉRLET

KIADÓ Budapesten kétszobás lakás. T.: 06/70/313-5789

ÁLLÁS

VÉGZETTSÉGGEL rendelkező, munkájára igényes, lelkes, főállású HITTANÁRT keresünk hosszú távra Kiskőrösre, 2026. szeptember 1-jétől. Érdeklődni lehet és jelentkezés önéletrajzzal, motivációs levéllel és plébánosi ajánlással az alábbi címen: Római Katolikus Plébánia 6200 Kiskőrös, Tomori Pál utca 2. vagy koroskat@gmail.com

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrassy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.

TÁRSKERESŐ

DIPLOMÁS férfi társat keres 60 éves korig. T.: +36/30-628-9657

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén házánál is. T.: 06/1-213-5726

mond Felföldi László pécsi megyéspüspök.

19. Élő rózsafüzér-zarándoklat lesz hazánkért, Budapestért és a Budapest körül élőkért május 9-én, szombaton kilenc szakaszban. A zárandoklati végpontokon 19 órakor szentmisét mutatnak be: Máriaremete, Kisboldogasszony-bazilika – Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök; Fót, Seplőtelei Fogantatás-plébániatemplom – Lukovits Milán OFM, a Mária Rádió magyarországi műsorigazgatója; Kerepes, Szent Anna-plébániatemplom – Balogh Attila, az esztergomi szeminarium rektora, pasztorális helynök; Nagytétény, Nagyboldogasszony-plébániatemplom – Horváth Zoltán István protonotárius, kanonok, esperes, plébános; Budapest-Pestszentlőrinc Mária Seplőtelei Szíve-főplébániatemplom – Riesz Domonkos káplán és Faragó András káplán. Bővebb információ: <http://elorozsafuzer.hu/nyitolap>

BÚCSÚ

Menyemenetel-búcsú és bérmálás lesz május 17-én, vasárnap 11 órakor Búcsúszentlászlón, a kegytemplomban. Az ünnepi szentmisét dr. Takáts István érseki általános helynök celebrálja. Közreműködik a kegytemplom kórusa és a Zalabráss Fúvósegíttes.

JUBILEUM

A nemeshetési templom ötven éves jubileumi szentmiséje lesz május 24-én, pünkösdvasárnap 11 órakor. Az ünnepi szentmisét dr. Udvardy György

veszprémi érsek mondja. Közreműködik a búcsúszentlászlói kegytemplom kórusa és a Zalabráss Fúvósegíttes.

KÉPZÉS

Idén is meghirdeti katekéta–lelkipásztori munkatárs és kántor alapképzését, valamint hittanár–nevelőtanár mesterszakját az Apor Vilmos Katolikus Főiskola. Az intézmény hitéleti képzéseire a főiskola honlapján elérhető elektronikus felületen lehet jelentkezni 2026. június 9-ig: <https://avkf.hu/hiteleti-kepzesek-felveteli-informacioi> Az érdeklődők további felvételi információkat az avkf.hu oldalon találnak.

KIÁLLÍTÁS

Totus Tuus, vagyis Teljesen a tiéd címmel Szent II. János Pál pápa életművét és a történelemre gyakorolt hatását bemutató kiállítás nyílt Székesfehérváron, a Szent István Király Múzeum Rendház épületében (Székesfehérvár, Fő u. 6.). A pápa életét, lelkületét bemutató nagyszabású tárlaton a Szent-anya Mária tiszteletén alapulva végig zárandokolhatunk Közép-Európa egyik legnagyobb összetartó erejét adó Szűz Mária-kultuszban, amely ma is jelen van ebben a térségben. A nagy pápa öröksége 18 teremben 1800 négyzetméteren mutatják be, egyrészt szakrális szempontok szerint, másrészt tudományos, harmadrészt pedig művészeti oldalról. Több mint kétszáz, a pápához köthető eredeti tárgy mellett bemutatják több mint ötven művész alkotásait is, amelyek a kiállításra készültek.

Ujember

KATOLIKUS HETILAP

Kiadja a Magyar Kurír

Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft.

Ügyvezető: Tolonics Gergely

ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG

ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.

LAPZÁRTA: 2026. április 27.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla

Lapszerkesztő-helyettes: Körössy László

Szerkesztőség: Agonás Szonja, Bodnár Dániel, Fábán Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Akos, Náduvvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett

Korrektor: Szántó István • Tördelés: Kuzma Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933

www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.

Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre:

6180 Ft, fél évre: 12 360 Ft, egy évre: 24 720 Ft.

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu;

<http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

EZ AZ A NAP! 2026

MÁJUS 30. SZEGED SZENT GELLÉRT FÓRUM

REND COLLECTIVE
NOEL RICHARDS
ÚJ FORRÁS
ACAPÉ WORSHIP
CSISZÉR LÁSZLÓ
SZEGEDI ÖKUMENIKUS
GOSPEL KÓRUS
SZEGED WORSHIP

“Mi Atyánk,
akí a mennyekben vagy,
szenteltesd meg a te neved.”
Máté 6,9

JEGYEK, INFO:
EZAZANAP.HU

**A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA
EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ
URNATEMETŐJÉBEN
URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT,**

valamint

**ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS
LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.**

Temetőnk minden nap 8–18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203-8912;

E-mail: urnauroda@szgpg.hu

Plébánia iroda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203-8915;

E-mail: iroda@szgpg.hu

Templomunk miserendje:

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznap: 7.00 és 17.00

Szombaton: 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: <https://szgpg.hu>

KATOLIKUS IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ

NAGYMAROS

05.16.
9:00

„mert Benne élünk,
mozgunk és vagyunk”
ApCsel 17,28

Benne vagy?

FŐELŐADÁS: **FÁBRY KORNÉL püspök**
ZENEI SZOLGÁLAT: **EMMÁNUEL KÖZÖSSÉG**

NAPINDÍTÓ IMA SZENTSÉGIMÁDÁS FAKULTÁCIÓK SZENTMISE

Gyerekmaros: 6-18 év között
gyerekmaros.katolikus.hu

Légy csoportvezető a Gyerekmaroson!
gyerekmaros.katolikus.hu/registracio

nagymaros.katolikus.hu

[nagymarositalalkozo](https://www.facebook.com/nagymarositalalkozo)

[nagymarosi.talalkozo](https://www.instagram.com/nagymarosi.talalkozo)

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

május 27-31. | 5 nap | 159.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT

június 1-6. | 6 nap | 429.900 Ft/fő

ZARÁNDOKKÖRÚT DÉL-OLASZORSZÁGBA

NÁPOLY, AMALFI-PARTVIDÉK, CAPRI SZIGETE, VEZÚV

június 2-7. | 6 nap | 519.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT MEDJUGORJÉBA AZ ELSŐ JELENÉS ÉVFORDULÓJÁN

június 23-27. | 5 nap | 164.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT

június 27-30. | 4 nap | 319.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA

július 1-5. | 5 nap | 199.900 Ft/fő

BALTIKUMI ZARÁNDOKKÖRÚT

július 5-13. | 9 nap | 779.900 Ft/fő

MLADIFEST 2026

IFJÚSÁGI FESZTIVÁL MEDJUGORJÉBAN

augusztus 1-6. | 6 nap | 169.900 Ft/fő

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

augusztus 17-23. | 7 nap | 409.900 Ft/fő

NAGY ZARÁNDOKLAT

LA SALETTE, LOURDES, SANTIAGO DE COMPOSTELA, FATIMA

augusztus 28 - szeptember 6. | 10 nap | 689.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA

+36 20 500 5050 | www.viasacra.hu

A próféta kenyere

A Káldi-biblia kiadásának 400. évfordulóján Győrben

Négyszáz évvel ezelőtt jelent meg az első teljes magyar nyelvű katolikus biblia, melyet 1605-ben kezdett el fordítani a latin *Vulgata* alapján Káldi György jezsuita szerzetes. A jubileumi évfordulóhoz kapcsolódóan április 19-én a győri Nagyboldogasszony-templomban bemutatott szentmise után Veres András püspök megáldotta „a próféta kenyerét”, a Káldi400 elnevezésű kovászos kenyeret.

Az emmauszi tanítványok története (Lk 24,13–35) nemcsak irodalmi szempontból szép elbeszélés, de teológiailag, hitünk szempontjából is fontos üzenetet hordoz – mondta homíliája kezdetén a győri megyéspüspök. A tanítványok nem ismerték fel Jézust, mert látásukban akadályozva voltak. Érthetetlen, hiszen nem voltak vakok. Akkor miért nem ismerték fel Jézust, akivel előtte legalább három évet együtt töltöttek? Mi akadályozta őket a látásban?

Felismerték a kenyértörésben

„Valószínűleg közel járunk az igazsághoz, ha arra gondolunk, hogy Jézus keresztre feszítése sokként érte az apostolokat és tanítványokat. Amikor Jézus megkérdezte tőlük, hogy miről beszélgettek az úton, akkor visszakérdeztek: »Hát nem hallottad, mi történt az elmúlt napokban?« Pedig ezek a tanítványok, ha nem is az apostolok közül valók voltak, megismerehették volna Jézust testtartásán, hanglejtésén, beszédén keresztül, de nem ismerték meg. Márk evangélista szerint más alakban jelent meg, Lukács szerint pedig akadályozva voltak az emmauszi tanítványok, hogy felismerjék. A kenyértörésben viszont felismerték. Ebben

a cselekedetben lennie kellett valami olyan dolognak, ami Jézust felismerhetővé tette a tanítványok előtt” – hangsúlyozta Veres András. Valószínűleg, miként az apostoloknak, az emmauszi tanítványoknak is kellett egy személyes találkozás a Feltámadottal, mert annyira hihetetlennek tűnt számukra is a feltámadás lehetősége – addig, amíg nem találkoztak vele, és nem nyíltak meg, nem váltak alkalmassá arra, hogy elhiggyék, hogy valóban a Feltámadottal találkoztak. Mindannyiunknak szüksége van ilyen találkozásra – emelte ki a főpásztor.

Jézus azért csatlakozott az emmauszi tanítványokhoz, hogy elvezesse őket a hitre. Jézus mindnyájunkat el akar vezetni a hitre, hiszen minden ember megváltásáért, üdvösségéért jött a világba, vállalva a kereszthalált is. Akinek nincs tapasztalata Istenről, aki nincs élő kapcsolatban Istenrel, annak érthetetlen lesz, akármit is beszélünk a hit szépségéről, erejéről, vigasztaló erősségéről. Jézus számtalan jelet ad életünk folyamán, hogy megismerjük őt; a kérdés az, nyitottak vagyunk-e, van-e látó szemünk, vagy belerögződünk a magunk dolgaiba, és abból ki sem látunk – mondta a győri megyéspüspök. – A Feltámadottal való találkozás, az élő kapcsolat hozhatja meg számunkra azt az új szemléletet, amit Jézus akar nekünk megadni.

Veres András püspök utalt XIV. Leó pápa április 12-én, vasárnap elmondott beszédére, melyben közelgő afrikai apostoli újtárlól szólt, és az egyik észak-afrikai keresztény közösség gyönyörű tanúságtételére hívta fel a figyelmet: 304-ben történt, hogy az uralkodó döntés elé állította a keresztény közösséget, hogy ha abba hagyják a vasárnap ünneplését és beszüntetik a misét, akkor megmenekülnek a kivégzéstől. A közösség egyöntetűen kiáltott föl: „Vasárnap nélkül nem tudunk élni!”

„De jó lenne, ha sokan kortársaink közül is felismernék: vasárnap nélkül nem tudunk, nem lehet élni! Adj meg Isten mindnyájunknak azt az örömet, hogy a vasárnapot megünneplélhetjük, és segítsünk másokat is ahhoz, hogy ők is felismerhessék, mit jelent vasárnapban élni” – zárta prédikációját a Győri Egyházmegye főpásztor.

A szentmise végén Veres András püspök megáldotta a Pedró Pékség által készített Káldi400 kovászos kenyeret, mely az első teljes magyar katolikus bibliafordítás megjelenésének 400. évfordulójára és Káldi György jezsuita szerzetes tiszteletére készült. Ezekiel próféta több mint egy évig élt kizárólag ilyen kenyéren: „Együttal végy magadnak gabonát és árpát, babot és lencsét, kölest és tönkölyt; tedd ezeket egy edénybe és készíts magadnak kenyereket ama napok száma szerint, amelyeken oldaladon fogsz feküdni; háromszázkilencven napig add azt!” (Ez 4,9)

A kenyérmegáldást kísérő rövid szertartás keretében Böcskei Győző székesegyházi plébános felolvasta *János evangéliumából* a kenyérszaporításról szóló részt (Jn 6,1–15) az élet kenyérééről. A könyörgés után Veres András püspök megáldotta „a próféta kenyerét”, melyet a liturgia végén szétosztottak a jelenlévők között.

A megáldott és gondosan becsomagolt kenyeret szétosztották a jelenlévők között

Élő hittel

Ezer és ezer módon jelen van az életünkben, kísér bennünket, csak nem biztos, hogy meglátjuk és felismerjük a feltámadt Jézust. A hit nem pusztán intellektuális dolog, hogy elfogadom, van Isten. A hit akkor lesz élővé, ha személyes kapcsolatban vagyok Istenrel az imádság és a szentségek által; ha a mindennapi életemben jelen van az emberekkel való kapcsolataimban az, hogy a jézusi evangélium szerint kívánok élni, hozzá közeledni és a másik embert szeretni, segíteni, amiben csak tudom.

A Káldi400 – „a próféta kenyere” vadkovászos technológiával készült, élesztő hozzáadása nélkül, hosszan érlelve és hűtőben kelesztve 3–4 C°-on, 17–18 órán át. Bánkúti búzalisztból, teljes kiörlésű tönkölybúza, köles és árpakása, valamint, kevés fehérbabsliszt hozzáadásával készült, hosszan fermentálva, kézzel formázva.

**Forrás: Győri Egyházmegye
Fotó: Molnár G. Tamás**